

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ

SEKTÖRÜNDE YAŞANAN SORUNLARIN

ARAŞTIRILARAK ALINMASI GEREKEN

TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ

AMACIYLA KURULAN MECLİS

ARAŞTIRMASI KOMİSYONUNUN

(10/5, 6, 8, 22, 58)

İSTANBUL ÇALIŞMA ZİYARETİ

TUTANAKLARI

19 Ocak 2024 Cuma

- İstanbul İli Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği
- Sınırlı Sorumlu Rumelifeneri Su Ürünleri Kooperatifi / İstanbul
- Sınırlı Sorumlu Fatih Su Ürünleri Kooperatifi/Kocamustafapaşa İstanbul

19 Ocak 2024 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.30

BAŞKAN: İsmail Emrah KARAYEL (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Nazım ELMAS (Giresun)

SÖZCÜ: Barış KARADENİZ (Sinop)

KÂTİP: Hilmi DURGUN (Antalya)

(İstanbul İli Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği/İstanbul)

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT KUL – İstanbul Deniz Ürünleri Üreticileri Avcıları Birliği yönetimi olarak sayın vekillerimizi... Deniz ve Su Ürünleri Komisyonu, sağ olsunlar bizim birliğimizi de ziyaret ettiler. Buradan Rumelifeneri'ne gidecekler, büyük ihtimal öğle namazını, cuma namazını orada kılacaklar ve oradaki toplantıya devam edecekler; yarım saatimiz var burada, ben kendilerine balıkçılarımız adına "Hoş geldiniz." diyorum.

Bizim, 7 birliğimizden biri de İstanbul birliğimiz, ilk kurulan birlik, Deniz Ürünleri Avcıları Birliğimiz. Yönetim Kurulu Başkanımız, buradaki İstanbul Birlik Başkanımız Şekip Yalçın, Sait Kanburoğlu, Abdullah Denizer, İlhan Bal, yönetim kurulu üyelerimiz ve yardımcılarımız burada. İstanbul'daki endüstriyel alanında balıkçılık yapanlar -gırgır ve trol olsun, daha çok ağırlıklı gırgır avcısı- olarak buradayız, bizim de tabii sıkıntılarımız var, yarın da bunları buraya getireceğiz. Tekrardan "Hoş geldiniz." diyerek size bırakıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Evet, teşekkür ediyoruz.

Değerli Su Ürünleri Komisyonumuzun değerli milletvekilleri, üyeleri, değerli il müdürümüz, Kıymetli Başkanım, yöneticilerimiz, İstanbul Başkanımız...

Tabii, Su Ürünleri Araştırma Komisyonu olarak sizlerin başkanlarıyla, bir kısmıyla Ankara'da da bir araya geldik ama saha çalışmaları kapsamında Karadeniz, Ege, Van -iç su olarak- geçen hafta Marmara Denizi'nin güney sahilinde yaptığımız çalışmalar, bugün de, bu hafta da İstanbul'dayız. Bugün Avrupa Yakası'nda çalışmalarımızı yapacağız, yarın bir çalıştayımız var. Normalde hep programımızı perşembe, cuma, cumartesi diye planlamıştık ama aday tanıtımı, partilerin diğer programları olduğu için bunu cuma, cumartesi ve pazar şeklinde planladık. Dolayısıyla, Anadolu Yakası'na da pazar günü gideceğiz, orada Poyrazköy'e gideceğiz, bugün burada Fener var.

Tabii, buralar, İstanbul ve Türkiye balıkçılığı için son derece önemli yerler, bunların da farkında olarak hem orada, yerinde balıkçılarımızla hem kooperatif başkanlarımızla, büyük reislerle, büyük balıkçılarla, endüstriyel balıkçılarla bir araya gelelim istedik; bunu gerçekleştirirken de bugün de burada, sizlerle bir araya gelelim istedik.

Tabii, yarınki çalıştayda birçok husus mutlaka dile getirilecek sizler tarafından. Özellikle ilk oturumumuzu büyük balıkçılarımıza ayırdık ki onların özelinde onların sıkıntılarını daha rahat dinleyebilelim. Hem bugün limanda, Fener'de dinleyeceğiz hem pazar günü Poyrazköy'de dinleyeceğiz ama cumartesi günü de özel istişareyi bütün gün istişare şeklinde ayarladık. Dolayısıyla, herkesin sıkıntılarını -varsa sıkıntılarını- veya çözüm önerilerini ifade edecek fırsatı inşallah olacak ama buraya kadar gelmişken, Başkanımızın, sizlerin söyleyecekleri varsa başımız üstüne, dinleyelim.

Bugün burada 11 milletvekili olarak sizlerle birlikteyiz, bütün partilerin temsilcileri burada bizlerle. Dolayısıyla burada, balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri bizim birinci önceliğimiz. Dolayısıyla, hem sorun tespitini lütfen yapın hem de varsa çözüm önerimiz -mutlaka vardır- daha önce de olduğu gibi lütfen o çözüm önerilerini de bizlerle paylaşın. Buradaki bütün söyledikleriniz Meclis tutanaklarımıza kelime kelime kaydediliyor. Dolayısıyla, hani “Burada söyledik de ne oldu?” demeyin, biz burada sanki her söylediğinizi not almış, alıyormuş gibi görünmesek de burada teknolojik imkânlar sayesinde her söylediğinizi Meclis stenograflarımız, Meclis Televizyonumuz bizimle beraber, hem fotoğraf hem de ses kaydıyla birlikte Meclis tutanaklarına geçiyor.

Gene, hazırladığınız dokümanlar, tabii Başkanımız sağ olsun, il müdürümüz ve genel müdürlüğümüz marifetiyle sizin sıkıntılarınızı bize ulaştırdı ama gene de söyleyeceğiniz hususları yazılı şekilde verdiyse yine Mecliste uzmanımız, Komisyon uzmanımız Osman Bey var, mail adresini sizlerle paylaşırsa o maile göndereceğiniz hususların hepsi de gene bizim Komisyonumuzun kayıtlarına geçmiş olacak, onların da hepsini rapor yazımında dikkate alacağız.

Önce kısa girizgâh yapmış olalım, bu gittiğimiz yerlerin hepsinde sadece balıkçılar veya o yörelerdeki öne çıkanlar değil, bütün paydaşlarla görüşmeye çalışıyoruz; avcılarımız, yetiştiricilerimiz, işleme tesislerimiz, balık unu, balık yağı fabrikalarımız, Karadeniz’deki bütün şeyler, Ege’deki bütün paydaşlar, Marmara’nın güneyindeki tüm paydaşlar, Van’da iç sulardaki süreçler, gene iç sularda bir ziyaretimiz daha olacak. Dolayısıyla, bütün paydaşları dinlediğimiz bir süreç var. Açık yüreklikle sizlerin de fikirlerinizi paylaşmanızı istiyorum. Belki sizin adınıza... Başkanım, başka söyleyecek bir şey de yoksa da yine temsilcilerden kim söz almak isterse...

Değerli Başkanım, buyurun.

Kendimizi de isim ve kurum olarak tanıtırsak kayıtlarımıza girsin.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ŞEKİP YALÇIN – Öncelikle hoş geldiniz. Biz, raporlarımızı size yazılı olarak bildireceğiz, yarın da tabii ki beraberiz. Ben, vakit almamak için burada isteyen arkadaşlara söz vermek istiyorum.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Sağ olun Başkanım, teşekkür ediyoruz.

Söz almak isteyen... Yarın gelemeyecek olabilir, gelemeyecekler olabilir. Hepinizi bekliyoruz ama...

Buyurun.

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Yaşım 65, belki bir daha toplantıya belki gelirim, belki gelemem.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Gelirsiniz, Allah sağlık sıhhat afiyet, hayırlı uzun ömür versin.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Bırakma bizi hemen, bırakma.

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Çok şeyler istiyoruz ama hiçbir şey olmuyor, ona çok üzülüyoruz, o sebepten sizlerden istediğimiz 3-4 tane şey var. İstavrit balığının boyu 12 santimetreden yukarı çıkmaması lazım, “13 santimetre” falan diyorlar, böyle bir istavrit yok; Türkiye’de yok böyle bir istavrit. Bunu 12 santimetreye indirmemiz lazım. Bir de bu yasaklar konusunda...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Niçin 12 santimetreye inmeli?

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Normal, orijinal istavrit balığı 12 santimetredir. 11 yaşından beri bu balıkçılığı yapıyorum. “13 santimetre” diyorlar; 13 santimetre nerede var? O balığı bana gösterebilirler, ben bir şey demeyeceğim; 13 santimetre balık yok. En geç büyüyen balık, istavrit balığıdır; yedi senede büyüyor. Ne hamsiye benzer ne palamuta benzer ne çinekopa benzer. İstavrit

balığı 12 santimetre... Bu meyanda biz motorlarımızda bomba taşıyoruz. Biz niye kaçacağız Türk Sahil Güvenliğinden? Biz niye kaçacağız Su Ürünlerinden? Biz hırsız mıyız? Affedersiniz, çok özür diliyorum.

Şimdi, bir yasaklar konulmuş, Adalar yasağı, efendim, İzmit yasağı. E, tamam, Adalar yasağı konulmuş da bu sadece gırgırlar için mi konulmuş? Ben bunu anlayamıyorum. Yani eğer bu gırgırlar için konulmuşsa bunun altını çiziniz, lütfen, deyin ki “Gırgırlar için yapılmış bu.” Adalar yasağında ufak balıkçı var, oltacı var, voltacı var, hepsi var. Şimdi yeni bir şey çıkmış “sıkma ağı” diyorlar, sıkma, hamsi tutuyorlar. Ya, kim kimi kandırıyor? “Sıkma ağı” diye bir şey var mı? 2,5 boy ağ atıyormuş, 300 kasa hamsi alıyormuş, kasası 1.500 lira, 4 kişiden. E, biz niye çalıştırıyoruz bu kadar adamı? Çalıştırmayalım. E, biz de 30 kişi avlıyoruz. 15 yaşından beri reislik yapıyorum, buradaki arkadaşlarım biliyor, 15 yaşından beri. Yani lütfen, bu suları serbest edelim veyahut etmiyorsanız kimse avcılık yapmasın, herkese yasak olsun.

Benim istediğim, benim görmüş olduğum bu. Bazı şeyler tabii, var bunun içinde, sigortalar... Bunları artık bu kısa zamanda konuşmayalım, yarın orada konuşuruz. İşçileri sigorta yapıyoruz, bilmem sıkıntılar doğuyor, biz zaten geçici sigorta yapıyoruz.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Siz ne tür balık tutuyorsunuz yani?

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Bütün balığı tutuyoruz.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ŞEKİP YALÇIN – Endüstriyel.

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Hamsi tutuyoruz.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ŞEKİP YALÇIN – Gırgır gırgır.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Gırgırla mı?

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Gırgırla. Yani doğdum gırgırla, ben trolü bilmem, kalkanı bilmem, hiçbir şey bilmem; biz gırgırcıyız. Burada büyüdük, burada yaşadık, atalarımız memleketten gelmiş. Ha, sorunumuz o değil yani sorunumuz hep gırgırcının üzerine basıyorlar. Ya, gırgırcı ne yapıyor? Eğer bu gırgırcılık kötü bir meslekse devlet var, kanun var, nizam var; devlet 18 yaşında bizi yasak etsin, alsın elimizden malları, verelim; biz de rahatlayalım, biz da evimizde yatalım, biz bu işi yapmayalım ama eğer serbestse...

İzmit Körfezi niye yasak efendim? Efendim, gemiler, Tuz Burnu’ndan Sedef Adası’na kadar yasak. Neymiş? Gemi demirleme sahasıymış. Bana yeni geldi, 5.300 lira; bir arkadaş daha var ona da geldi, burada 2 arkadaşım daha var. Efendim, buraya ağ sarmışız. Ya, ben ağımı geminin önüne atar mıyım, ben ağamı geminin yanına sarar mıyım? Bana zarar gelecek yerde ben avcılık yapar mıyım yani? Yapmam ki ben bu işi. Bir ağ olmuş 2 milyon lira. Kim ağını sakata atar, motorunu sakata atar? Ama yani bizim başımız mı yok, bize sahip çıkacak insan mı yok, nedir bunu anlamış değilim?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Teşekkür ederiz.

Başka söz almak isteyen?

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Almak isteyen yok mu, derdi olan yok mu? Niye konuşulmuyor ya?

SINIRLI SORUMLU POYRAZKÖY ÖRNEK SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI DAVUT BURHAN TOKER – Teşekkür ederim.

Poyrazköy Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı, endüstriyel balıkçı reisiyim. O kadar sorunlarımız var, hangisi anlatayım size? Bir kere balık kıtlığının nedeni balıkçılar değil, Marmara Denizi’nde -belki bilim adamı vardır aramızda- eskiden 170 tane canlı türü varken bugünlerde 70 tane canlı türü var ve bunların içinde bizim tuttuğumuz istavrit, çinekop, hamsi, torik, palamut, lüfer balığında hiç eksilme yokken diğer balıklar eksiliyor. Neden? Kirlilikten dolayı, oksijensizlikten dolayı. Ama tu kaka, vur balıkçıya. Balıkçı Marmara’da, Boğaz ağzında hiçbir şeye sebebiyet vermiyor ama tabii, Doğu Karadeniz’de katliam oluyor, hamsiye illaki kota gelmesi lazım çünkü ufacık balıklar tutuluyor, toprağa yem olarak gidiyor.

Eskiden, babalarımız hamsiyi tutarken yüzde yüzü insanlara gidiyordu yemek için. Sonra da yüzde 60’ı fabrikalara gidiyor, insanların yüzde 40 yeme hakkı kaldı. Daha sonraları yüzde 20’sini buzhanelere alıyorlar, koyuyorlar. Halkımız canlı olarak sadece yüzde 20’sini yemeye başladı ve balık da pahalı olmaya başladı. İnsanlara hamsiyi canlı olarak yüzde yüz yedirmek için biz şeyiz. Çünkü yüzde 95 -balık tutucu var, gırgır var, trol var- Türkiye’yi bunlar doyuruyor. 3-5 tane oltayla bu Türkiye doymaz ama herkes gırgırcıya ve trolcüye yükleniyor. Biz, dört buçuk ay balıklar üresin diye bir fabrikayı kapıyoruz, yatıyoruz, iflas etmek pahasına. Balıklar büyüdüktan sonra haziran ayında meyvesini döküyor, ondan sonra biz göç balığı ithal ediyoruz. Balık Karadeniz’de havyarını döktükten sonra ilk önce Boğazlarda, Marmara, Ege, Akdeniz, ondan sonra Yunanistan, Hırvatistan, İtalya’nın kucağına düşer. E, bu meyanda ne yapıyorlar? Hiç bilimsel bir açıklaması yok. Kıyı yasağı koyuyorlar, bir de resif olayı var. Bilmiyorlar ki bu bilim adamları eylül, ekim, kasım aylarında balıklar 3 kulaçtan, 5 kulaçtan istavriti, palamudu, lüferi, çinekopu bu sulardan gider. Eğer biz bu sularda eylül, ekim ayında bunları o sularda avlayamazsak nereden geliyor o 24 metre, 12 metre? Dedelerimiz eskiden böyle tutuyordu. Neymiş, efendim, “Resif oturdu, orada taşların arasında kırlangıç balığı tutuyorlar.” Bu Türkiye 3-5 tane kırlangıçla mı doycak, yoksa bizim tuttuğumuz balıklar Türkiye’yi mi doyuracak. Türkiye’nin balığa ihtiyacı var. Denizlerimizde balık var ama bizde her türlü...

Bilhassa Boğazlarda, Marmara’da balıkçılık Türkiye’de Boğazlardan doğmuştur ama iflaslar da buradan başlıyor. Boğazların eskiden yüzde yüzü bize açıkken sadece şimdi yüzde 2’sini kullandığımız hâlde bize her türlü yasak geliyor. Lüferin en çok tutulduğu ve insanların yediği aylar -Boğazlar için dedim- o da lüferler, Boğaza lüfer geldiğinde, biz 100 bin tane, 500 bin tane tutuyorduk halkımız 15-20 milyondan yiyor bunu. Bunu engelliyorlar bize yani o kadar büyük sorunlar var ki anlatmakla bitmez, daha çok sorunlar var, devam ederiz Poyrazköy’de.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Bir önerin var mı? “Şöyle olsun.” dediğin bir şey var mı?

SINIRLI SORUMLU POYRAZKÖY ÖRNEK SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI
DAVUT BURHAN TOKER – Ben geçen sene bir öneri verdim, eski İçişleri Bakanı kabul etti...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Şu anda bir daha söyle, duyalım.

SINIRLI SORUMLU POYRAZKÖY ÖRNEK SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI
DAVUT BURHAN TOKER – “Boğazları açalım.” dedik akın zamanı ay ve gün bazında, üç gün, beş gün kabul ettiler.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Tarihleri söyleyebilir misin? Şu zamanlarda açılıns...

SINIRLI SORUMLU POYRAZKÖY ÖRNEK SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI
DAVUT BURHAN TOKER – Eylül, ekim ayında Boğazlardan balık geçerken en çok tutulma zamanında yüzme yarışlarını açıyorlar, yelken yarışlarını açıyorlar, gün ve saat bazında üç saat, beş saat kapasalar da bu insanlara balığı tutsak da Yunanlıların kucağına gitmese olmaz mı yani? Öyle bir öneri yaptık, bu sefer başka kesimler kalktı bizi idama götürdü.

Bir de illaki kotanın gelmesi lazım. Arkadaşlar dediği gibi, yıllardan beri 13 santimetrein üzerindeki istavrit balığının hiçbir ekonomik değeri yok. Bunun ideali 12 santimetre üzeridir. Romanya, Bulgaristan, Yunanistan bunu 11 santimetreden yukarı tutuyorlar ve balık böyle gidiyor ve şu anda gırgırlarımız inan ki iflas ediyorlar çünkü denizde istavrit balığı var, denizi dolduruyor, halkımıza yediremiyoruz ama başka sektörler bunu tutuyor.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Kaç santimetre olsun istavrit balığı?

SINIRLI SORUMLU POYRAZKÖY ÖRNEK SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI
DAVUT BURHAN TOKER – 12 santimetre ve üzeri.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Biz teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Demin arkadaşlar boyundan bahsederken “Neden 11 santimetre olsun?” diye bir soru soruldu. Mustafa ağabey tam onun açıklamasını yapmadı, şöyle diyelim: Şimdi, birinci derecedeki en önemli şey bilime karşı gelinmez ama doğru bir bilime. Ana revaç nedir bizde? Her canlıyı bir sefer ürümeye bırakmamız lazım, bir sefer üredikten sonra bu balığın toplanması lazım. Bilimin birinci maddesi budur, diğer ekstra şeyler gelebilir ama önce onun araştırılıp anlatılması lazım. 7 santimetre istavrit balığında havyar var yani 7 santimetrelilik bir balık ürümeye başlıyor demektir bu. Daha evvel çinekop yasağı geldiği zaman da bu 20 santimetre olduğu zaman da bir toplantı yapılmıştı, biz getirdik 12 santimetrelilik balıkları, havyar var dedik. O zaman bilim adamları da yanımızdaydı “Bu nasıl oluyor?” dedik. İşte, onun tam açıklamasını da yapamıyorlar yani şunu diyebilirsiniz: 12 santimetrelilik bir çinekop balığındaki havyar tutmayabilir, olabilir; biz bunu diyemeyiz. Peki, neden 20 santimetre olsun? Sebebi yok, uzun çabalar sonra 18 santimetreye indi.

Şimdi, istavrit balığında söylediğimiz gibi, bakın, şöyle -bilmiyorum çoğunuz hatırlar mı- bir durum var: Bizde Karadeniz’de bundan yirmi, yirmi beş sene evvel 1 kilo, 1,5 kiloluk istavritler vardı, bir anda bu yok oldu, göç etti. Şimdi, bu istavrit balığını diyelim ki büyümesi için bırakıyoruz ama şimdi her sene bu ufak balığı biz tutmuyoruz ki illa bunun yüzde 50’si tutulmuyor. Nerede bu balık? İşte, o göç ediyor gidiyor yani ama her canlı birer sefer üredikten sonra tutulacaksa bunun ideal boyuna bak “11 santimetre” demiyoruz, balıklarımızın çoğu 11 santimetre şu anda, 1 santimetre. Senelerdir buna uğraşıyor, anlatamıyoruz ama dediğim gibi karşımızdaki bir bilim adamı çıkıp dese ki: “Alsın boyu 12 santimetre. Evet, bunun üremesi, havyar var ama bundan, bu olmuyor.” O zaman biz bir şey diyemeyiz ki ama bunu kanıtlamaları lazım, böyle bir şey yok.

Kulaç yasağına geldik -arkadaş demin de anlattı- dünyanın en basit şeyi kulaç yasağının sebebini anlatmak. Şimdi, buradaki arkadaşların çoğu gırgırcı. Nedir? Biz ağıımızı sardığımız zaman, illa bizim ağıımız dibi bulduğu zaman zaten bizim ağıımıza da zarar veriyor. Biz bu ağı yirmi dakikay ile otuz dakika arasında ağın altını kapatırız, o sürede bizim kurşunumuz dibe sürter. Hangi sularda? 10 kulaç, 11 kulaç, 12 kulaç. Çok basit, dalgıç arkadaş iner, bizim ürettiğimizi yani yaptığımız hasarı görür, biz de bütün balıkçıyı Türkiye çapında büyük bir yerde toplarız “Bakın, denize bu zararı verdiğiniz için biz bu kulaç yasağını getiriyoruz.” deriz. O da yok. Neymiş? Poseidon çayır. Poseidon çayırın olduğu bölgelerde yani aslında bize getirilen yasağı kanıtlamak çok basit. Dediğim gibi kulaç yasağı ne olur? Denize zarar veriyorsa onu ispatlayabiliriz balıkçıya ama yok böyle bir şey. Ama eğer biz yanılıyorsak o görüntüler de zaten belli yani sonuçları o kadar belli ki bazı şeylerin hani “Neden?” dediğimiz zaman bunlar yapılsın ne bizim bir balıkçımız buna karşı çıkabilir, eğer bizim bilmediğimiz, biz yanlış düşünüyorsak ağıımızı da açamayız ama böyle değilse de hiç olmazsa bunun üretimini serbest bırakmamız lazım. İstavrit balığıyla ilgili herhâlde tahmin ediyorum her sene bu konuşuluyor.

Siyasi olarak gelince “Sene başında açılışlarda.” konuşuluyor. “Tamam.” deniliyor ama orada kalıyor. Olmasın, bu eğer yasak olacaksa sebebini de bize... “Bu istavrit balığının 13 santimetreden aşağısına biz bu yüzden izin vermiyoruz, sebebi bu.” Biz bunun sebebini merak ediyoruz çünkü biz diyoruz ki “7 santimetre balıkta havyar var.” Bu kadar basit.

Demirleme sahaları... En önemli sorunuz o, onu unuttum. Şimdi, yurt dışında, bütün Avrupa’da veya bütün Akdeniz’de diyeyim bir demirleme sahasının oluşması için önce kooperatiflere sorulur. Bir tane şamandıra bile atsalar denize “Nereye atalım?” diye çünkü avlak saha var, avlak olmayan saha var. Karadeniz’de belli.. Bunlar hiç olmadan demirleme sahaları yapıldı ve bu demirleme sahası yine bize sorulmadan genişlemeye başladı. Karadeniz’in gelişi, artı Marmara’da, hemen hemen Kumkapı’dan Gürpınar’ı geçen sahanın yüzde 70’i yasak hâline geldi. Ya, bu az ileri çekilebilir, az bu tarafa çekilebilir. Bunları tahmin ediyorum, bir arada çiftlik ziyaretinizde de söylemiştim balıkçılıkla da ilgili size ama bunlar çok önemli konular, bu, bizim balıkçılığımız için çok önemli. Ama dediğim gibi, zaten anladığım kadarıyla bunu yarın mı izah edeceksiniz, orada zaman varsa edilebilir. İşte, bakın, demirlerin sahalarındaki olan yerler gayet belli.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Abdullah Bey, Kanal İstanbul yapılsın mı?

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Ona bir şey diyemiyorum.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Ona bir şey diyemezsen işte avlanacak yerin kalmayacak.

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Efendim, ne yapılmasın?

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Kanal İstanbul yapılsın mı?

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Biz onu yirmi seneden beri “okey”liyoruz şimdi...

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Şimdi, benim konum olmadığı için ben onu söylemeye çalışıyorum. Şimdi, Kanal İstanbul’la ilgili ona ben bir fikir getirsem, ben bilim adamı değilim yani yanlış yönlendirmiş olurum, siyasi olmuş olur yani.

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Yirmi beş seneden beri biz bu partiyi “okey”liyoruz.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Parti meselesi değil, ihtiyaç meselesi.

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Hayır, biz Başkanımızı “okey”liyoruz, onu söylemek istiyorum.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – İstanbul boğazlarındaki bu trafik akışı bu şekilde giderse... Şu anda bakmayın, Karadeniz’de sıkıntı var, yirmi dakikaya kısmen düştü ama işler normale dönünce orada inanılmaz bir trafik oluşacak veya biz alternatif bir yol terminale geçiş için bir güzergâh oluşturamazsak Marmara’da avlayacak hiçbir yeriniz kalmayacak.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Ama şöyle anlatayım size...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Çünkü onu demir sahası olarak düşünme, uzak yol gemi kaptanı benim. Siz de var mı uzak yol gemi kaptanı?

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Hepimiz kaptanız, mezun olmaya gerek yok ki.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Yok yok, şu açıdan soruyorum. Hayır, şöyle bir şey var: Gemilerin sadece demir sahası değil travers yapıyorlar, saatlerce dolaşıyorlar sırası gelene kadar, demirleyemediği için diğerleri diyor ki, VTS diyor ki gemiye: “Tur at.” aynı uçakların yukarıda tur atması gibi. Demirleyecek yer gösteremiyor, ne diyor ona? “Marmara Denizi’nde git, turla. Turunu at, biraz zaman geçsin, sonra sıraya girsin.” diyor.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Şimdi biz de diyoruz ki “Bunların demirleme sahalarını oluştururken bizden de birini çağırın, belki biz göstereceğiz orayı.” Şimdi, bakın, gemileri diyorsunuz, uzak yol kaptanları...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Kayıtlara girsin diye söylüyorum: İstanbul Boğazı İstanbullularıdır. (Alkışlar)

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Tamam.

Şimdi, şöyle söyleyeyim size: Bakın, biz burada yabancı gemilerin çoğunun kaptanlarından bir sıkıntı çekmiyoruz. İnanın çektiğimiz sıkıntı Türk kaptanlarından bizim. Onlarla arkadaşlar görüşürken az ileri az geri gidip geliyorlar arkadaşlar. Sektöre vardığımız zaman da cevap vermiyor. Peki, biz demirleme sahasının dışında veya orada beklediğimiz zaman ceza yiyoruz ama öbür tarafta, bizim serbest olan bölgede gene demirleme -orada görürsünüz zaten- hep var. Yani bu yerleri tespit ederken benim demin anlatmak istediğim nokta o, beraberce edelim.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Bak, yerler meselesinden ziyade ben sana başka bir şey anlatayım: Gemiye demirleyecek yer gösterilemediği için VTS diyor ki...

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Ama bize sormadınız ki.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Bakın, kaptanım, reis, bunun seninle alakası yok. O havaalanında da aynıdır, burada da aynı. Eğer siz uçağı piste indiremiyorsanız ona diyorsunuz ki “Dolaşmaya başla, vakit geçir, aşağısı boşalsın.” Burada da biz gemileri daha önce belirlenen demir sahalarına demirlemediğimiz için, yer kalmadığı için ne diyeceksin gemiye? “Turla” diyeceksin, travers et.

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Yer istiyor musun?

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Travers et.

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Bir söyleyeyim ama yeri söyleyeyim.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Reis, travers yapıyor, travers, dolaşırken...

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Yeri söyleyeyim bakın.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Şimdi, yasak ettiğimiz körfez var, çok uzak bir yer değil efendim mesela. Bunlar konuşulabilir yani benim anlatmak istediğim şey belki de biz yanlıyoruz ama beraber istişare ederek bunu yapalım.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Siz yanılmıyorsunuz, siz sadece fiilî durumun ayrıntılarını bilmediğiniz için...

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Hayır ama ben de diyorum ki benim bunu bilmem için bizim o toplantıda olmamız lazım, belki biz bir şey söyleyeceğiz, belki bizim söylediğimiz şey doğru bir şey olacak. Çok iddia etmiyorum yine doğrudur diye ama istişareyi beraber yapmamız lazım.

Bakın, balık boşaltma sahalarımız, şimdi Gürpınar Balık Hali, o zaman da sorulmuştu “Nerede yapılsın?” diye. Balık boşaltma sahamız olmadığı için Gürpınar aslında hal olarak yanlış bir yerde yapıldı. O başka, balık boşaltma sahamız yok. Şimdi, Sarıyer’de birkaç yerden balık boşaltıldı, şimdi onlar da yasaklandı.

En önemli sorunlarımız bizim -demin Mustafa Ağabeyim 3 madde söyledi- çok öteye gitmeyelim: Demirleme sahamız, balık boşaltma yerlerimiz, bir de yasak konularında -bir daha söylüyorum üstüne basa basa- bilimsel bir açıklamasını net bize anlatırlarsa bugünkü yasaklara göre hiçbir balıkçı itiraz etmeyecek. Ama açıklama gelmediği müddetçe biz iddia ediyoruz, diyoruz ki istavrit balığı 7 santimetrede yumurtalı, neden bu 12 santimetre değil? Üstelik diğer ülkelerde 12 santimetre.

Teşekkür ederim.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Sizin çocuklarınızdan balıkçılık ve su ürünleri eğitimi alan kimse var mı? Yani gençliğinde babasının teknesinde çalışmış, daha sonra okumuş, mühendis olmuş ve karar makamına gelmiş kimse var mı?

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Benim bildiğim kadarıyla var.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYESİ GÜRCAN BAYRAKTAR – Bizim çocuklarımız üniversiteye gittiği an balıkçılık yapamaz.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Yok ama var yani.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYESİ GÜRCAN BAYRAKTAR – Vardır ama biz de illaki çekirdekten yetişecek denizi öğrenecek.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Karar veriyorlar ya, karar verenler zamanında babasının teknesinde bu anlatıklarınızı yaşamış olsa, hani dedin ya, ispat etmesi lazım, ortaya veri koyması lazım. Önce pratiğini yapmış daha sonra teorisini almışsa, okumuş karar makamına gelmiş, o insanların yapacağı yorumlar daha farklı olur o açıdan söyledim.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Haklısınız ama burada şimdi ne oluyor? Yasak olayında çevresel etkisi...

RUMELİ KAVAĞI SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI KADİR KARADENİZ – Vekilim, en genç reislerden birisi benim. Sizin sorunuzun cevabı: Babamız bize bir kere sorar “Okuyacak mısın, motora mı geleceksin?” Bu, ben ortaokul bitti, motora girdim, 14 yaşından beri balıkçılık yapıyorum. Yani burada ağabeylerimizden sonra en geç reislerden birisi benim. Bizdeki sorunun cevabı bu. Bir kere sorarlar “Okuyacak mısın, devam mı edeceksin?” Okuyana tam destek, arkasındalar ama okuyamayana da motordan yer.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Reisim, sağ olasınız.

Barış Karadeniz Bey’in bir söz talebi var, Komisyon sözcümüz.

Buyurun, Sayın Milletvekilim.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Teşekkür ediyorum.

Bugün uzun bir aradan sonra buradayız. Daha önce kooperatif başkanlarımız çeşitli illerdeki toplantılarımıza katıldı aslında sorunlar ortada, net. Bunu yarın da istişareyi yaparız. Evet, yarınki toplantının sonucu bizim için çok önemli olacak. Burhan ağabey az önce bahsetti, Mustafa ağabey bahsetti, Şekip ağabey, Abdullah ağabey bahsetti; evet, bu sorunlar net ama şunu ben söyleyeyim, hani kayıtlara geçmesi adına bir şeyler söylendi ya: Kanal İstanbul bizim sorunumuz, şu andaki konumuz değil, önemli olan bu sorunu nasıl çözeceğimiz.

Demirlemeye katılıyorum Abdullah ağabey. Yani şimdi biz biliyorsunuz daha önce sahaya indik, şimdi bütün milletvekillerimizle sahadayız. Sahayı bilmeden masa başında bu işler çözülüyor. Onun için o demirleme alanının nerede olacağını buradaki reislerle de sormak lazım, katılıyorum. Sorunların cevabı, aslında, bizlerde, masanın arkasında değil, sorunların cevabı sizlerde. O sorunların, sizlerin söylediği nokta, bilimin, tecrübenin birleşmesi lazım. Ayrıştığı sürece bir sorun yumağı büyüyor, gidiyor. Bunun için hep buraya geldiğimizde şunu söyledik: Bir bakanlık kurulması şart. Konunun tek elden -Mustafa ağabey siyaset de konumuz değil.

BALIKÇI REİSİ MUSTAFA BAKAR – Aynen.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Burada tek konu denizlerde su ürünleri sektörünün düzelmesi. Onun için bir bakanlık kurulması noktasında ben beklerdim ki bu bakanlığın kurulması lazım, tek elden yürütülmesi lazım. Bütün bakanlar, bir bakanlıkla, birbirleriyle mualefet ederken burada olan denizlerimize ve balıkçılarımıza oluyor.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Bakanlıklara bağlı çalışıyorlar, 4 tane bakanlık var.

SINIRLI SORUMLU POYRAZKÖY ÖRNEK SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI DAVUT BURHAN TOKER – Sayın Vekilim, Moritanya’da -bizden tam yüz sene geride Moritanya-Balıkçılık Bakanı var.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ ÜYESİ ERCAN KANBUROĞLU – Bir de denizlerimizde balıklarımızı korumak için öncelikle, ivedilikle yedek motorları yok etmemiz lazım. Yedek motorların var oluşuyla balıklarımızın yüzde 40’ı otomatikman yok oluyor.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Yani avcılık gücünü 3 kat artırıyor.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ ÜYESİ ERCAN KANBUROĞLU – Tabii, avcılığı artırıyor bir de ne bileyim yedek motor var olduğu müddetçe tekne yirmi dört saat denizde kalıyor. Balığa hiç böyle bir, bırak kaçmayı, uykumuz... Balığı, ne bileyim, saklatamıyoruz...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Vallahi şunu da söyleyeyim, kendi adıma söyleyeyim: Sizleri de özlemişiz bu arada, Sait kardeşimi gördük, hepinizi, bütün arkadaşları bir arada görünce... Bir de küçük bir kaza geçirdik, biliyorsunuz çok arayanlarımız oldu, sağ olun siz de, Burhan ağabey, Şekip ağabey aradaniz ama bazen de açamadıklarım da oldu, kusura bakmayın.

Teşekkür ediyorum.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI SAİT KANBUROĞLU – Bizim, Marmara Denizi’nde -çok özür dilerim- avcılık yaptığımız saha haritada mevcut. Bir görebilir miyiz İlker? Avcılığa serbest olan...

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ ÇALIŞANI İLKER ATALAY – Boğazdaki alan mı ağabey?

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI SAİT KANBUROĞLU – Marmara’daki.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ŞEKİP YALÇIN – Kumkapı...

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI SAİT KANBUROĞLU – Kumkapı’nın önünü açar mısın?

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ŞEKİP YALÇIN – Balıkçıya yasak...

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI SAİT KANBUROĞLU – Çünkü biz gemiden diyoruz da hani hava şeyi gibi, bizim de balıkçı teknelerinde...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Evet, şöyle, birkaç dakikada toparlarsanız, cuma namazımız var, çıkıyoruz biz.

BARİŞ KARADENİZ (Sinop) – Bir de bir şey daha söyleyeceğim Sayın Başkanım: Bir de İlker arkadaşımı anmak istiyorum. Bakın, gittiğiniz bütün toplantılarda İlker arkadaşımızı anıyorum, özellikle SGK konusunda bir planlama yapılacaksa bu Komisyonun da... İlker'in özel bir program çalışması var Başkanım, balıkçılığın SGK konusunda yapılması, saat mesaisini... İlhami Bey'in de var, bence ortak bir çalışmamız lazım.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Hepinize teşekkür ediyorum.

Şimdi, tabii, burada bütün milletvekillerimiz söz almadı ama ben bunların ismini tek tek sizlere söylemek istiyorum: Ben, Komisyon Başkanı İsmail Emrah Karayel; Nazım Elmas, Giresun Milletvekili; ben, İstanbul Milletvekiliyim, ikinci bölge, bu bölge aynı zamanda benim bölgem. Barış Karadeniz Sinop Milletvekili, Ömer Özmen Aydın Milletvekili, Ertuğrul Gazi Konal Giresun Milletvekili, Hüsmen Kırkpınar İzmir Milletvekili, Fatma Serap Ekmekçi Kastamonu Milletvekili, Mustafa Hamarat Ordu Milletvekili ve Vehbi Koç Trabzon Milletvekili, Zülküf Uçar Van Milletvekili ve Eylem Ertuğ Ertuğrul Bey Zonguldak Milletvekili; hepsi burada, sizlerle bir arada. İsimlerini de özellikle size ifade etmek istedim.

Tekrar teşekkür ediyorum bizi burada ağırladığınız için, yarın da inşallah bir arada olacağız.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ŞEKİP YALÇIN – Asıl parti yarına.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – İnşallah, bekliyoruz.

İSTANBUL İLİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT KUL – Başkanım, siz de müsaade ederseniz, Komisyon Başkanı olarak takdim edelim...

Tekrardan hoş geldiniz diyorum.

Kısa oldu, yarın devam edeceğiz inşallah.

Kapanma Saati: 13.03

19 Ocak 2024 Cuma

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.15

BAŞKAN: İsmail Emrah KARAYEL (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Nazım ELMAS (Giresun)

SÖZCÜ: Barış KARADENİZ (Sinop)

KÂTİP: Hilmi DURGUN (Antalya)

(Sınırlı Sorumlu Rumelifeneri Su Ürünleri Kooperatifi/Rumelifeneri/İstanbul)

SINIRLI SORUMLU RUMELİFENERİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI YAŞAR SERT– Vekillerimiz ve başkanlarımız köyümüze hoş geldiniz.

Öncelikle, birkaç cümleyle yeni BAGİS cihazlarıyla ilgili sorunu anlatacağım. Bir müddet verilmesi lazım, en azından arıza olan tekneye geçici olarak 1 tane BAGİS bağlanması lazım çünkü bağlanmazsa tekneyi adam bir ay bağlayamaz, o gün bağlayamaz; sorun o.

Ben Rumeli balıkçısı olarak trafik hattından bahsedeceğim. Öncelikle, bu trafik ayrımı en azından şöyle olabilir: Gemi girişi varsa çıkış avcılığı olsun, çıkışı varsa giriş avcılığı olsun. Az çok Sahil Güvenlik -Allah razı olsun- idare edebiliyor yarın etmeyebilir, ceza yazabilir, bu cezaların altından kalkamayız; bir.

İkincisi, demir bölgesi sahası. Biz Kıyı Emniyete de verdik bunları ama bir sonuç çıkmadı havaalanının orası için, demir sahasının biraz daha açığa alınmasını istiyoruz yani 3 mil kenarına kadar açılmasını istiyoruz. Gırgır teknesi, voli teknesi ve orta su teknesi avcılık yapamıyor yani 20-22 kulaca denk geliyor- kulaç olarak söylüyorum- oradan açığa boyu uzayabilir. Havaalanı sahası Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde geçiyor, biz verdik dilekçelerimizi ama 3 mil boyu var 3.100 falan, 5,5-6 kilometre kilometreye yakın, sahilinden 2 mil. Biz onlara şöyle dedik: “En azından boyu 2 mil olsun, 1 mil de kıyıdan açığa olsun, onun üstünden geçilebilir, avcılık daralıyor.” Bu sene Karakum’dan kum gemisi kum aldı, havaalanına lazım kum, orası 4 mil daha saha bitti, avcılığı köreltti, bizim sahamız günden güne daralıyor. O havaalanı sahası ve gemi bölgesi biraz daha açığa alınırsa avcılık daha iyi olur.

Bir de bu trolle ilgili yasaklardan biraz bahsedeyim, gerçi ben hepsini konuşmayacağım ama konuşacağım şeyler var. Arkadaşlar trol avcılığından kaçıyor, yani ağın gözünden kaçıyor, trol hep orta suya gidiyor. Sahil Güvenlik bile diyor ki “Orta suda yapsanız.” Niye? Ağın gözünden kaçıyor, mil yasağından kaçıyor. 3 mil bugün 5,5 kilometre yapıyor kıyıdan. En azından biz şunu istiyoruz: Akın balıkçılığında bu 2 mil olsun. Biz başka türlü üç ay tekir balığını tutamayız, bu balık gelip geçiyor, Bulgaristan’a gidiyor, Bulgaristan’dan gelip Yunanistan’a gidiyor. Biz bunu nasıl tutacağız? 3 mil kenardan bu balık daha aralıkta açılıyor.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Trol mü orta su mu?

SINIRLI SORUMLU RUMELİ FENERİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI YAŞAR SERT – Trol den bahsediyorum, ağın gözü, en azından bu...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – 18 mil.

SINIRLI SORUMLU RUMELİ FENERİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI YAŞAR SERT – Evet. Gerçi biz dilekçe hâlinde sunduk, limanla ilgili bu vakfın yeri var, onu sunduk, limana oradan sevk, kiralama yapamıyoruz Başkanım. Dilekçe hâlinde hepsini size sunduk, sunuyoruz.

Teşekkür ediyorum.

SINIRLI SORUMLU RUMELİ FENERİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ İKİNCİ BAŞKANI ŞEVKİ DEMİR – Hoş geldiniz vekillerim.

Bir şeyleri arz etmek istiyorum: Karadeniz’de 1 Eylül-15 Aralık tarihleri arasında kıydan 18 metre, 16 Aralık-14 Nisan tarihleri arasında 24 metre, diğer denizlerimizde ise dönem boyunca kıydan itibaren 24 metre derinlikte sığ sularda gırgır ağlarıyla avcılık yapılması yasaktır. Orta su trolü ile gırgır ağları pelajik balık avcılığında kullanılan bir av aracıdır. Karadeniz’de uygulanan derinlik yasağı aynı tür balıkları avlayan gırgırcı meslektaşlarımıza uygulandığı gibi orta su trolü için 1 Eylül-15 Aralık tarihleri arasında kıydan itibaren 18 metre, 16 Aralık-14 Nisan tarihleri arasında 24 metre olarak uygulanmasını talep ediyoruz sayın vekillerim. Bu göç balığı üç ay boyunca 18 metreyi 19 metre yapmaz, bu sulardan geliyor. Biz bunu yazın çıkarken zaten seyrediyoruz bizim dönem yasağı olduğu için, döndükten sonra da bize bunu seyrettirmeyin vekillerim, biz bu balığı avlayalım. Gittiği zaman Bulgaristan avlıyor, döndüğü zaman Yunanistan avlıyor; balıkçı olarak biz bu balığı seyrediyoruz, bu işin çözümüne gidelim bunu istirham ediyorum. Biz bunu senelerdir dile getiriyoruz ama hiçbir şey uygulanmıyor, balıkçı olarak bunu çok rica ediyoruz, bunun üstünde duralım.

Karadeniz’in sahip olduğu ekolojik yapı nedeniyle 100 metreden sonraki derinlikte balıkçılık yapılmamaktadır. Karadeniz’de zeminin engebeli ve kırıklı oluşu dip trol avcılığına esas olan ekonomik zonu sınırlamaktadır. Karadeniz’de dip trolüyle sınırlı olan av sahaları 5/1 Numaralı Tebliğ’de 3 mil dışından başlatılarak daha da sınırlı hâle gelmiştir. Ülkemizin denizlerinde birçok ekonomik balık türü 1 Eylül ile 1 Ocak tarihleri arasında kıyı eteklerine göç etmektedir, demin bahsettiğim gibi. Dip trolüyle avcılık yapan sektörümüzdeki meslektaşlarımızın faaliyetlerine devam edebilmesi için kıyı yasağının 1,5 mile çekilmesini öneriyoruz.

Sayın vekillerim, altmış seneden beri bir 3 mil yasağı tutturulmuş bu balıkçımıza, böyle gelip geçiyor. Kimsenin bu 3 mil yasağının niye olduğundan da haberi yok, ne olduğundan da haberi yok. Demin söylediğim gibi, biz balıkçıyız, bir katma değer üretiyoruz, bu millete balık getiriyoruz, biz bu balığı tutacağız da bu millet yiyecek ama bize bu balığı seyrettirmeyin vekillerim. Ocak 1’den sonra kıyıda yakaladığı motora devletimiz el koysun, bak balıkçı olarak biz buna razıyız. Ocak 1’den sonra bizim kolluk kuvvetimiz kıyıda herhangi bir motoru yakalıyorsa buna devlet el koysun ama bize 1 Ocağa kadar bu kıyıları serbest edin, biz bu balığı avlayalım, gidip de Yunan tutmasın bunu, geçip de Bulgar tutmasın bunu. Bunu çok çok rica ediyoruz, bunların düzelmesi için isteklerimiz var.

İstavrit av boyunun 12 santime indirilmesini istiyoruz. 2023 yılında Marmara Denizi’nde yapılan araştırmalarda istavrit balığının ilk üreme boyu 12,2 santim olarak bulunmuştu. 2020 yılında Karadeniz’de yapılan bir başka çalışmada istavrit balığının ilk üreme boyu 10,98 santim olarak belirlenmiştir. Yapılan bilimsel çalışmalar küresel iklim değişikliğinin balıkların üreme boylarında küçülmelere neden olacağını göstermektedir. İstavrit balığının üremesiyle ilgili yapılan çalışmalar ve balıkçılarımız tarafından uzun yıllardır ülkemizde 12 santim üzerinde balığı gözlenmediği göz önünde bulundurularak 5/1 Numaralı Tebliğ’de uygulanan 13 santim boy yasağının 12 santim olarak uygulanmasını talep ediyoruz. Şimdi, denizlerimizde 12 santim istavrit balığı var, biz bunu tutamıyoruz vekilim. Demin dediğim gibi, gidecek Yunan tutacak, bunu bilmem kim tutacak. Burada bizi yasak iş yapmaya mecbur kılmayın ya, bunu serbest edelim. Bakın, ben orta sucuyum, istavrit balığının boyu 12 santim olduğu için denize çıkamıyorum, başka bir balık da yok, ben yatıyorum bir buçuk aydan beri. Denizimizde var bu balık, niye tutmuyoruz bunu? Komşu ülkelerimizde istavritin boyu 9 santim, bizde niye 13 santim? Bunun da göz önünde bulundurulmasını istiyoruz.

Karadeniz’de geleneksel kıyı balıkçılarımız için palamut avcılığı önemli kazanç kapılarından. Geleneksel kıyı balıkçılarımız da 1 Eylülde endüstriyel balıkçılarla rekabete girerek palamut avcılığı yapmaya çalışmaktadır. Palamut avcılığının boy yasaklarına uyulmak şartıyla 15 Ağustosta geleneksel kıyı balıkçılarımıza açılmasını talep etmekteyiz. Bu palamut balığı gelip geçici Vekilim, bunu mevsiminden sonra hiç tutamazsın, zaten bulamazsın. Şimdi, bunun mevsimi ağustos ayında başlıyor, ufak balıkçımız yatıyor, seyrediyoruz balığı. Niye tutmuyoruz? Boy yasağına uymak şartıyla 15 Ağustosta uzatma alanıyla palamut avcılığını serbest bırakalım, eskiden bu serbestti. Bundan evvelki sirkülerde değil de bir evvelki sirkülerde serbestti. Neye dayanarak yasak oldu, onu da bilen yok. Bunun da gereğinin yapılmasını istiyoruz vekiller.

Alamana (voli) ağılarıyla 15 Nisan-15 Mayıs tarihleri arasında su ürünleri avcılığı yasaktır. Kefal balığı avcılığı yapan meslektaşlarımız bu yasaktan dolayı mağdur olmaktadır. Bu nedenle, alamana avcılığının 15 Nisan tarihi itibarıyla serbest olmasını istiyoruz. Şimdi, kefal balığı var, arkadaşlar bunu yasak olduğu için tutamıyor; eskiden bu serbestti, tutuluyordu. Lüfer avcılığı başlayana kadar... Zaten ufak balıkçımızın durumu meydanda Vekilim, herkes can çekişiyor. Siz daha iyi bilirsiniz, bankalardan çıktığımız yok ya. Ekmek alacağız, bankaya gidiyoruz; peynir alacağız, bankaya gidiyoruz. Bırakın bu denizleri biz avlayalım ya.

15 Nisan-15 Haziran tarihleri arasında her türlü istihsal vasıtasıyla kalkan avcılığı yapılması ve kalkan ağlarının denizde bırakılması yasaktır. Ancak iklim değişikliği nedeniyle denizlerimizde balıkların üreme ve göç zamanlarındaki değişiklikler bizler tarafından gözlenmektedir. Kalkan avcılığı yapan meslektaşlarımızın kazanç kaybına uğramaması adına kalkan balığı yasağının yeniden düzenlenmesini talep ediyoruz. Vekilim, bu kalkan balığını zamanı gelmedi mi tutamazsın, bunun zamanı gelecek, bunu tutacaksın. Denizin her tarafını ağla doldur, zamanı bittiğinde bu kalkan balığını tutamazsın, ağlara vurmaz. Şimdi, tam zamanında, 15 Nisan-15 Mayıs arasında yasak, on beş gün, on beş gün, on beş gün koya koya 15 Nisan-15 Hazirana getirildi bu. O zaman bu kalkancılığı tamamen yasaklayın. Bu milletin aklıyla bizim Ankara’da olan hocalarımız dalga mı geçiyor, ben anlamadım gitti ya! Ne zaman tutacağız bu kalkan balığını? Mevsiminde bana tutturmuyorsun kalkan balığını, beni her türlü hırsızlığa yönlendiriyorsun; bunun düzeltilmesini istiyoruz. Sezon içinde tutulacağı zaman bunu biz tutalım. Ben anlamıyorum biraz da kusura bakmayın vekillerim, size de kabahat buluyorum, siz önünüze gelen her şeye “Evet.” demeyin, bunu dinleyin balıkçıdan. Bu balıkçıya bir şey tutturun, bu balıkçının hâli perişan; siz bizden iyi biliyorsunuz, herkes bankaya ipotekli ya.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Onun için buraya geldik.

SINIRLI SORUMLU RUMELİ FENERİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ İKİNCİ BAŞKANI
ŞEVKİ DEMİR - Kusura bakmayın, biraz bağırıyoruz ama...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Meslek icabı.

SINIRLI SORUMLU RUMELİ FENERİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ İKİNCİ BAŞKANI
ŞEVKİ DEMİR – Meslek icabından biraz sesimiz duyulsun ya, yeter ya, canımız geldi boğazımıza ya, hakikaten canımız geldi boğazımıza.

Barış Vekilim bilir derdimizi, o da balıkçılıktan geliyor. Bu balıkçımıza biraz destek olun.

Teşekkür ederim.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Meslek hastalığı bağırarak konuşmak.

BALIKÇI REİSİ YUSUF YALÇIN – Vekillerim, hoş geldiniz.

Trol tekne var, zamanına göre trol avcılığı ve orta su avcılığı yapıyorum.

Ben ilk önce balıkçının bir kimliği olmasını istiyorum. Sağ olun, bu az çok kanunda var. Bundan iki sene önce çıkan Su Ürünleri Kanunu apar topar çıkmak için çıkan bir kanundu; benim nezdimde, kusura bakmayın.

Size ufak bir şey anlatacağım. Geçen gün burada giderken Koç'un orada beni jandarma çevirdi, kemerim takılı değildi, "Beyefendi, kemerinizi takar mısınız?" dedi. "Teşekkür ederim." dedim. Denize çıktığımız zaman -bakmayın, şu anda temiz gözüküyoruz, namazdan çıktık- herkes iş başında, kaptan, balıkçı... Balıkçı kimsin? Kusura bakmayın, hakir görmüyorum, genel de konuşmuyorum, istisna konuşuyorum: Yeni yetişen kolluk kuvvetlerimiz sizin verdiğiniz yetkilerden dolayı yetkisini çok aşmaya başladı demeyeyim de elinde rakamlar yüksek olduğu için, karşısındakinin canını çok acıtacağı için... Maalesef, şu anda en ufak ceza, bir yeşil, sarı kâğıdın olmamasından dolayı 15 bin, 100 bin, 150 bin, 200 bine kadar ceza yazabilir. Şimdi, sizden yeni kanunda rica edeceğim, iki sene önceki 1380 sayılı Kanun'la ilgili. Bir insan bir kere ölür değil mi? 10 tane mermi ona gelse, 1 tane de gelse bir kere ölür. Bize genel başkanlarımız, büyük başkanlarımız dediler ki "Çıkan kanunda 1 kişi bir ceza yediğinde -atıyorum, 1 kilo veya 2 kiloluk bir kasa ince balık var- bu cezayı bütün personele yazılıyor." Atıyorum -rakamlara takılmayalım- ceza bin liraysa, 50 tane adam varsa 50 kişiye de niye bin lira yazılıyor? Bu ceza bin liraysa, düşünün, 50 kişiye 50 bin lira ceza, böyle bir şey olmaz, böyle bir adalet de olmaz kusura bakmayın. Ceza bir tanedir, o yazılır, üstüne katlama olmaz. Şimdi, ben bir hata etmişim, ettim, tamam, olabilir, insanız, benim aşağıdaki personeline niye bir daha aynı ceza katlanarak yazılıyor? Kanunda bu açıklık var, ben Bakanlığa sordum hatta e-devletten yazdım, Kabahatler Kanunu'na göre -affedersiniz- güncelleme oluyormuş. "Bakın, bu ceza yazılırken bir ceza yazılır ama bütün personele yazılmaz, bir tekne kabahat ettiyse o teknenindir ceza." dedim. "Öyle bir şey olamaz, olursa bize yollayın." dediler. Kusura bakmayın, başlarından savdılar bizi. Burada çok büyük bir hata oluyor. Yıllık cezalar güncelleniyormuş, kusura bakmayın, cezalar güncellendi, bu seneki cezaları pek takip etmedim, geçen sene yüzde 122 zam geldi. Bizim tuttuğumuz balığa yüzde 10 zam gelmedi. Şu anda sigorta primi 6.500-6.700 lira, bakın, ben 4 kişi çalıştırıyorum, benimle 5. İnanır mısınız, bundan on sene önce günlük ciromun yüzde 20'si mazottu -bakın, personele gelmiyorum, gıdaya da gelmiyorum- şimdi maalesef tuttuğum balık için yaktığım mazot yüzde 60'ı buluyor. Ben bunu personeline vereceğim, sigortasını ödeyeceğim, artı vergi işlerini falan karıştırmıyoruz. Burada çok büyük bir sıkıntılar var. Artık insanların gelir düzeyi düştü, düştü değil, bitti, maalesef bitti. Şimdi bakın, mesela, sizin bilginiz yoktu Kabahatler Kanunu'ndan, bütün herkese de yazıldı. Lütfen, artık kanun maddesi nasıl olacaksa -sizin görüşleriniz daha önemlidir ama- bu sorunu buradan kaldırın.

Ruhsat cezası... Kusura bakmayın, geçen gün Tarım Bakanlığının kanunen yetkisi var. At kestanesi niye, niçin Çin'den geldi? Medyada beraber seyrettik. Atlara verilmesi için. Şimdi, takip ettik, bunu gitti, insanlara yedirdi. Ama sonuçta 1 kişi yanlış yaptı. Bütün herkese ihale kesildi mi? Kesilmedi. Sen o getiren kişinin ruhsatını iptal edip ithalatını kapattın mı? Yok. Bizde de maalesef bir ceza yediğimiz zaman, ruhsatımıza ceza yazmıyor. Ha, rakamlar yüksek olabilir, kesilen ceza olabilir, buna bir şey demiyorum, devletin işi budur, denetleyecek, takip edecek yoksa polisimiz, jandarmamız niye var? Hudutlarımızı serbest bırakalım.

Bir iki sorunu da denizcilik açısından size söyleyeceğim. Maalesef, "amatör belge" adı altında denizlerde çok kaptan doldu, "24 metre" adı altında. Siz gerçi Tarım Komisyonusunuz da, ulaştırmadan da biraz... Biz ticari ehliyet için eğitim göre göre, senede hizmete göre göre yükseliyoruz. Deniz şu anda ticari evrak doldu, adam özel belge alıyor, denizi dolduruyor yani önünü sallayan denize geliyor, denize de bir düzenleme gelmesi lazım.

İkinci bir konu, şunu da söyleyeceğim, lafı fazla uzatmayacağım: Ya, bu ülkemizin bir ayıbı, bizim teknemizde 3 tane takip cihazı var inanabiliyor musunuz. 3 tane takip cihazı nerede var? Bu 3 takip cihazıyla en güzel çalışan -bin liralık deyim size- Ulaştırma Bakanlığının taktığı mazot takip cihazı,

takıldığından beri belki yüzde 1 bile arıza vermemiştir. Bize bu BAGİS'leri taktıkları günden beri arıza veriyor, 5 kere servis parası verdim, 1 kere anten değiştirdim. Bu Tarım Bakanlığı ne yapmaya çalışıyor?

Bir diğeri, ayın 4'ünden mi, 14'ünde mi yeni kanun çıktı, sen benim teknemi, ticaretimi bağlayacaksın tekne arızalı diye. İnanır mısın, -şu anda, herhâlde savaştan dolayı, o kadarını bilmiyorum- şurada 10 milden açığa bütün GPS'ler gidiyor, GPS'ler çalışmıyor, Karadeniz'de böyle bir sistem olmuyor. Şu anda orada kolluk kuvveti benim cihazımı denetlemeye gelse, benim tekne bağlı. 4 tane adamın maaşını verecek mi, sigortasını ödeyecek mi? Servis ağı sıfır, izlemek için bana verdiği şifremden ben kendi teknemi göremiyorum yani rezillik. Affedersiniz, doğmamış bir ölü çocuğu elimize teslim ettiler, ne atılır ne satılır; rezillik. Bir de sen benim teknemi bağlıyorsun, böyle bir sistem olamaz. Şu anda hava esiyor, buradayız değil mi; yarın hava kaldı, ben denize çıkacağım, cihaz yok, cihaz çalışmıyor, gel dışarı bağla. 32 bin lira da şu anda cezası varmış yiyeceklerden duydum. 32 bin lira artı yeni cihazlar da 30-35 bin lira, artık yeni bir ticaret sistemi çıktı.

Demin burada başkanlarımızın anlattıkları gibi, Başkan, Bakanlığımız da ne yapıyor, biliyor musunuz? “Ben şurayı yasaklayacağım, burayı yasaklayacağım.” diyor, bizim enerjimizi oraya sarf ettiriyor maalesef. Biz devamlı yaşayacaklarımızı unutuyoruz çünkü sonuçta denize gidersek, avlarsak para kazanıyoruz, avlamazsak bir şey kazanmıyoruz ki, maaşımız, hiçbir şeyimiz çalışmıyor ama durduğumuz sürece personelimizin maaşı da sigortası da çalışıyor.

Kusura bakmayın, kafanızı çok ağrıttım, çok şeyler var ama arkadaşlara da söz vermek istiyorum.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Sayın Muhtarım, sizin de söyleyecekleriniz vardır.

RUMELİFENERİ MUHTARI SERKAN GERÇEK – Öncelikle, hepiniz hoş geldiniz, ayaklarınıza sağlık.

Yüzde 99'u balıkçılıkla uğraşan bir köyüz, Aslında, mahalle olduk ama hâlâ biz köyüz. Şimdi, benim de kökenim balıkçılık ama şu son dönemlerde yapmadığımdan dolayı, balıkçı arkadaşlarımızın sorunlarını ben de sizlerle beraber dinliyorum, takip ediyorum.

Vallahi, bu şekilde geldiniz, bizi mutlu ettiniz çünkü sorunlarımızın dinlenmesi gerekiyor. “Orada bir köy var uzakta, o köy bizim köyümüzdür.” köyü burası. Mesela, geçenlerde limanımız yıkıldı fırtınadan dolayı, hâlen bir müdahale gerçekleşmedi. Bizim balıkçılık sorunları dışında da mesela balıkçı barınağımızla ilgili bir güncelleme yapılması gerekiyor, barınak şu an bize yeterli gelmiyor. Ayıyeten, köyün içinden kamyonlar geçiyor, büyük tankerler geçiyor; bununla ilgili başvurularımız vardır, limandan alternatif bir yolla Garipçe Kavşağı'na çıkış şeklinde yani büyük kamyonları ve tankerleri köyün içine sokmadan limandan nakliyelerini sağlamak.

Ben tekrar “Hoş geldiniz.” diyorum.

Balıkçı arkadaşlarımız yaşadıkları sorunları sizlere daha detaylı anlatırlar. Zaman kalırsa ileride, benim de köyümle ilgili sorunlarım var, onları size bildiririm, siz de gerekli mercilere inşallah iletirsiniz.

Teşekkür ediyorum.

BALIKÇI REİSİ EMRE BAŞLI - Sayın Vekillerim, öncelikle, hepiniz hoş geldiniz.

Ben de Kırklareli Kıyıköy balıkçı çbeldesinden geliyorum buraya. Barış Vekilim daha önce geldi, gördü köyümüzü, ziyaret etti, inşallah, nasip olur, yine gelirsiniz.

Biz de Rumelifeneri gibi küçük bir balıkçı beldesiyiz, bir kasabayız. Yine yanı başımızda İğneada var Bulgaristan sınırında.

Şimdi, ben trolçülük yapıyorum, orta su trolü teknem var. Yan tarafımızdaki Bulgaristan'la aynı sahilde birlikteyiz, orada da gördüğümüz balıkçı arkadaşlarımız var, adamların “mil yasağı” diye bir sıkıntıları yok, “derinlik yasağı” diye bir sıkıntıları yok. Şevki reis in dediği gibi, yazın buradan

balık göç ediyor, biz izliyoruz, onlar orada istedikleri boyda, istedikleri balığı tutuyorlar. 3 nesildir balıkçıyım, bu deniz bana dedemden miras kaldı ama devletimiz bizi bu şekilde yasaklarla zorlarsa korkarım ki benden çocuğuma dahi miras kalmayacak.

Denizimizde bu sene en çok popüler olan istavrit balığı. Şu anda İğneada'nın arkasında milyarlarca kasa balık var ama biz gidip bu balığı avlayamıyoruz. Daha iki gün önce ceza yedik, balığın ortalama boyu 12,3 santim geldi fakat bundan ceza yedik. Bize gelmeden önce 10 santim, 11 santim balığı Bulgaristan avladı, ihracatını yaptı, ithalatını yaptı, ülkesine parayı soktu ama biz ne yazık ki... Amme yapıyoruz, halk için elimizden gelen fedakârlığı yapıp hava, deniz demeden teknemizle, ekipmanımızla, elemanımızla Türk halkına balık yedirmek için uğraşıyoruz ama bu yasaklardan dolayı gidip işimizi yapamıyoruz. 2 tane tekne, yanında ortağım 15 tane elemanımız var, bunların sigortası, maaşı, teknenin giderleri, bir dünya harcımız borcumuz var, Vize banka şubesinin kapısından kalktığımız yok, maalesef avlayamıyoruz. Bulgaristan'da da konuşuyoruz, orada yapılan araştırmada da iklim değişikliklerinden dolayı istavritin doğurganlık boyu 10,8 santime ulaşmış. Sizden ricam, bunu en azından 12 santim yapalım ki biz de bu işten bir ekmek yiyelim.

Bir ikincisi, balıkçılığın üzerine uygulanan ruhsat cezaları. Atıyorum, ben ince balıkta bir kere yakalandım, bir ay bağlama; iki sene içinde tekrardan yakalanırsam üç ay bağlama; üçüncüde de ruhsatım iptal. Karada arabam var, atıyorum Şevki ağabey benim arabamı kullanıyor, arabamla adamı ezdi, Şevki ağabey cezaevine girer ama yine araba trafikte dolaşmaya devam ediyor. Yani tekneyi denizden men edersen... Ceza kaç para? Atıyorum, 30 bin mi? Bana 60 bin ceza kes ama benim ruhsatımı elimden alma. Yani bir teknenin ruhsatı, 20 metre boyunda bir teknenin ruhsatı 2,5-3 milyon lira. Zaten pamuktan su içiyoruz efendim yani nasıl ruhsat alalım bir daha tekrardan. 97 yılından beri devlet ruhsat vermiyor.

Yine, Şevki reisin dediği gibi, gırgırcı paydaşlarımızla beraber aynı pelajik türdeki balıkları avlıyoruz. Meramız zaten göç merası yani Rumeli merasında eylülün 1'inde başlar, aralık ayının 15'ine kadar balık buradan gider. Bizden gittiği zaman önce Bulgar zaten darbeli bir şekilde balığı tutuyor, balığın sadakası bize geliyor, o sadakayı da tutamıyoruz, bu sefer onu Yunanistan avlıyor. En azından orta su trolü aynı avcılığı yaptığı için, gırgırcı arkadaşlarla biz de bu balığı aynı derinlikte, 18 metrede avlayalım diyoruz.

Şimdi, trolcü arkadaşlarımızın da sıkıntıları var. Şu anda bizim köyümüzün 40 tane trol teknesi 25 mil açıktaki balık avlıyor. Yani bu saatten sonra, ocak ayından sonra trilyon verseniz adama 3 milin içine girmez çünkü 3 milin içinde balık yok. En azından aralık ayının 15'ine kadar 1 Eylül-15 Aralık tarihinde -Karadeniz'de trol avcılığı 1,5 milde- gerekirse 15'inden sonra 3 mile alın yani en azından göç zamanı insanlar bundan istifade etsinler, edebilsinler.

Teşekkür ederim, söyleyeceklerim bu kadar.

Başka söz almak isteyen arkadaşlarımız varsa...

SINIRLI SORUMLU SARIYER MERKEZ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ ÜYESİ SEFER ŞAHİN – Şimdi, söylenecek çoğu şey söylendi.

Bu, 3 mil yasağıyla ilgili konuşmak istiyorum. Dip trolcüsüyüm. Bizdeki bütün bu kanunlar Avrupa normları, Avrupa'ya gireceğiz diye o zamandan beri balıkçılık usulü kanunu açık. Madem "Avrupa kanunları" diyoruz, biz kabul ediyoruz, Bulgaristan'da, Romanya'da hangi kanunlar uygulanıyorsa biz onları kabul ediyoruz ama bize o kanunlardan hep en kötülerini uygulandı, iyileri uygulanmıyor; dürüst olalım. Madem öyle, dedikleri gibi, Bulgaristan'da kasım ayına kadar mil yok, yazın avcılık serbest -biz istemiyoruz yazın olmasın- kasımdan sonra da 1 mil, 1 milin dışı serbest. Bize yaz kış dip trolcüsüne... Ha, burada konuşuyoruz, bu, gene çözülmeyecek çünkü burada siz dinleyeceksiniz, Ankara'ya gideceksiniz. Orada yetkililer, Bakanlıkta müsteşarlar falan var, siz onlara diyeceksiniz ki:

“Ya, gittik, dolaştık; balıkçılar böyle böyle diyorlar.” Size aynen bunu diyecekler: “Efendim, onlar öyle dediler ama onların dediği gibi değil.” Bu böyle çünkü bu işlerin daha büyük ağababaları var, bunlar da ağababalara soruyor: “Ya, biz gittik, orada böyle böyle diyorlar.” Ağababaları da onlara diyor ki: “Yok, yok öyle değil, böyle.” Yani biz burada konuşuyoruz, yanlış anlaşılmasın, herkes her şeyi biliyor.

Bu 3 mili yılbaşına kadar dedikleri gibi 1,5 mile... Ağ gözü, hiçbir avcılıkta ağ gözü yok. Sayın vekillerim, şu göz ağda bize “Balık tutun.” diyorlar, el insaf ya! Şu gözde tekir balığı tut, işte, hamsi tut. Bize her türlü balık tutmak serbest, trolcüyüz, bize her şey serbest, her şey yasak aslında. Ağ gözü yasak, 3 milden içeri girdin yasak; devletimiz sağ olsun, ucuz mazot veriyor, bayrak takmamıza izin veriyor, bize aslında her şey serbestken her şeyi biz korkuyla yapıyoruz yasakmış gibi, bize bunu veriyorsunuz. Başka avcılık türlerinde bu var mı söylesinler. Ağ gözü böyle, sıkıntı yok. Bu kadar balıkçı ne yapıyor? Çift ağ koyuyor 2 tane, hadi yine ceza. Ya, biz yalvarıyoruz, yapmayın, bize bizim istediğimizi verin, biz bunu yapalım.

Bir de şu arkadaşlar demin söylediler, istavritte 12 santim. Geçen sene buraya Sayın Bakanımız da geldi, Vahit Kirişçi, ona da söyledik. Ben tekir balığının bir kasasını döktüm öyle “11 santim.” dediler, vallahi de billahi de. 1 santimde yarım kasası çöpe gidiyor. Kim bunu yaptıysa öyle bir ayarlamış ki 11 santim... Ya, bütün balıklarda yok yüzde 5, yüzde 15, onda olmasın, 1 santim opsiyon olsun. Yazık günahdır ya!

Bir de absürt bir şey söyleyeceğim yani yanlış anlaşılmasın. Karşıdan diğer geçenlere de söylemişim. Ya, ben bir balıkçıyım, içimde uhde oldu da; ben ticaretimde askerle niye muhatap oluyorum ki? Benim balığının boyu ya da ağızının gözü askeri niye ilgilendirsin ki? O adamların vazifesi asayiş, kaçakçılık, göçmen kaçakçılığı. O çocuklar neden bizimle bu konuda muhatap oluyor ki? Bir sürü su ürünleri memurları var, onlar gelsin, muhatap olsun. Ya, sivil olarak benim karşıma askeri koyarsan ben ne yapabilirim? Biz zaten askere saygılı milletiz, kendimi nasıl savunabilirim. Ama sivil bir memur olsa gene iyi kötü, aşağı yukarı bir tartışırız, bir orta yolu buluruz. Diyeceksiniz ki kanunla da verilmiş bir şey, tabii buna söyleyecek bir şeyimiz yok.

BALIKÇI REİSİ YUSUF YALÇIN - Sahil güvenlik tutar, su ürünlerini çağırır; öyle bir şey yok ki.

SINIRLI SORUMLU SARIYER MERKEZ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ ÜYESİ SEFER ŞAHİN – Bir de ruhsat iptali, ondan da bahsettiler. Ya, şimdi bakın, asgari ücrete zam yaptılar, emekliye zam yaptılar, duyuyoruz marketleri... Şimdi, sayın milletvekilim, ruhsat iptal edilince, bizim üçüncü seferde ruhsatımız iptal ediyor. Madem öyle, karada da marketleri kapatın 3 keredede. Madem o zaman askeriye verelim denetimi karayollarında... Bazen çok güzel denizi denetliyorlar, her şeyi onlar yapsınlar. Yani şu ruhsat iptaline de çözüm bulunsun.

Teşekkür ederim.

BALIKÇI REİSİ EMRE BAŞLI – Ben son bir şey daha söyleyebilir miyim?

Sayın vekillerim, geçen sene sirkülere ek bir madde eklendi. Normalde biz yazın temmuz 15'te Ege'de uluslararası suda dip trolü avcılığına gidebiliyorduk, şimdi bizim ruhsatlarımıza av vasıtası seçme işi çıktı, ağustosun başından ağustosun sonuna kadar gidip bir seçim yapıyorsun, dip trolü ya da orta su trolü olarak. Tekrardan aralık ayının başından sonuna kadar gidip bir seçme işi yapıyorsun. Ya, biz trol teknesiyiz yani orta su trolü de trol, dip trol de trol, benim tekne trole kurulu bir tekne yani gırgırı istesem de ben yapamam bu tekneyle. Ya, bir sefer bir seçim yapalım, herkes bir seçimle işini yapsın ya da orta su trolüyle dip trolünü yapalım. İstedğim zaman, bugün orta su balığı yok, yarın koyayım trol tıpamı, gideyim. Ya, 15 adam var benim yanımda. Şimdi bekliyoruz ki hamsi gelecek, bir buçuk aydan beri yatıyoruz. Şimdi bekliyoruz ki hamsi gelecek de biz hamsi tutacağız, tutamazsak ne oldu? Sezon bitti, sezonu kurtaramadım. Başından tuttuğumuz balık da ne oldu? Sezonun masraflarına gitti, yine Ziraat Bankasına, hadi borç ertele.

Bir ikincisi, benim yılbaşından sonra ruhsatımda “çift gemili orta su trol avcılığı” yazıyor. Ege’de bugün Türkiye’nin 11 tane balıkçı gemisi çalışıyor, o zaman ben de yani Temmuz 15’te uluslararası sulara gidip orta su trol avcılığı yapabileyim. Ege’de, hamsi tutayım, kolyos tutayım, istavrit tutayım. Zaten orta su trolünü Karadeniz’de öyle dar bir alana sıkıştırdılar ki yani orta su trolleri olarak sadece Karadeniz’in belki de üçte 1’ini bile kullanmıyoruz, yüzde 30’unu kullanabiliyoruz, bu da Karadeniz’de acayip bir av baskısına sebep oluyor. Bir anda balık bir yere düşüyor, 100-150 tane orta su trolü teknesi aynı anda mezat alan olmuş oluyor, biz istemesek de orada onu tutmaya mecburuz. Onun için, diğer denizlerin de Ege Deniz’inin de orta su trolüne açılmasını istiyoruz ki bu tekneler dağılsın. Bugün zaten Ege Denizi’ne hükmeden tekneler Balıkesir bölgesinin, Kapıdağ Yarımadası’nın, Bandırma bölgesinin tekneleri. O adamlar Ege’de balıkçılık bittiği zaman yılbaşında, şu an yani başımızda Karaburun Limanı var, 50 orada, 50 tane Poyrazköy’de, 50 tane Şile’de, 50 tane Rumelifeneri’nde; 200 tane ek trol teknesi buraya gelmiş olacak. Ne oluyor? Burada, Kızılköy’de 30 tane trol teknesi var, İğneada’da 20, Rumelifeneri’nde 20-30 tane; 200 de oradan geldiği zaman ne oluyor? Denizlerde daha çok av baskısı uygulanmış oluyoruz. Ege Denizi’ni, Akdeniz’i orta su trolüne açarsak biz de gidip orada, mavi vatanımızda şanlı bayrağımızı dalgalandırırsak hem balıkçımıza ekmek kapısı açmış olacağız hem denizlerimizi rahatlatmış olacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL - Sağ olun.

BALIKÇI REİSİ YUSUF YALÇIN - Bir cümle için söz isteyebilir miyim?

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL - Buyurun.

BALIKÇI REİSİ YUSUF YALÇIN - Sayın vekillerim, denizde yapılan cezalar konusunda Ulaştırma Bakanlığına yani 4922 sayılı Kanun’a göre kolluk kuvveti yapılan hatayı tespit edip liman başkanlığına sevk ediyor, liman başkanları da eğer suç gerekli cezaya uygunsa cezasını kesiyor. 1380 sayılı Kanun’da o kadar su ürünleri mühendisimiz var da... Kolluk kuvveti denizde buluyor, personel, sahil güvenlik; sahil güvenliğin işi bir tek balıkçı değil ya işte. Bunu, tutanaklarla, su ürünlerini çağırıp da su ürünlerine yapıp da gelip bu cezayı niye onlar kesmiyor, sahil güvenlik kesiyor? Mantıklı değil mi? Sonuçta işi yapan su ürünleri memurları, su ürünleri mühendisleri çünkü ortada uzlaşmıyoruz bazı konularda. “Ben yazayım da sen derdini anlat.” diyor, resmen bu yıllardan beri yaşadığımız bir konu. 4922’de bu var da 1380’de niye yok? Atıyorum, ince balıkla... “Bu, ince.” dedi. Karaya götürsün balığını, su ürünlerini çağırınsın, su ürünleri cezayı yazsın yani sahil güvenlik cezayı yazmasın o konuda diyorum, bunu da bir fikir olarak size sunuyorum.

Kusura bakmayın direkt konulara girdik ama çok yaralıyız.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL - Herhâlde, gördüğüm kadarıyla başka söz isteyen yok.

BALIKÇI REİSİ YUSUF YALÇIN - Sakarya’dan gelen arkadaşlar var.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL - Adem Bey, konuşacaksınız buyurun.

SINIRLI SORUMLU BAĞIRGANLI SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ ADEM CANER – Arkadaşlarımız, biz, Bağırğanlı, Kocaeli bölgesine bağlıyız. Trolcü, orta su trolü aynı bunlar. Tüm konuları dile getirdiler, ağızlarına sağlık, bizim söyleyeceklerimizin aynısını söylediler, artık gerisi sizde vekilim.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL - Teşekkür ediyoruz.

Bugün, Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektörünün Araştırılması Komisyonu olarak buradayız, sizlerle beraberiz. Biz, tabii, buraya gelmeden önce Ege Bölgesi’nde, Karadeniz Bölgesi’nde -biraz önce söylediniz- Van’da, iç sulara ve Marmara Denizi’nin güney sahilinde bu çalışmalarımızı yaptık, bu söylediğiniz şeylerin büyük bir kısmı oradaki balıkçılarımız tarafından da ifade edildi, tabii ki yerel

olarak ifade ettiler. Özelde gittiğimiz yerlerde balıkçıların balık avlama metoduna göre ihmal edilen hususlar da var. Dolayısıyla, bu söylediğiniz hususlar, biraz önce söylediğiniz su ürünleri kanunu, bunların hepsi buradaki vekillerimizin vâkıf olduğu hususlar. Böylece, sizlerden bir kez daha dinlemiş olduk.

Tabii, biz Su Ürünleri Komisyonu olarak sektörün sorunlarını ve çözüm önerilerini tespit eden bir rapor ortaya koyacağız. Bu anlamda, sizin söylediğiniz sorun tespiti de son derece kıymetli, önerdiğiniz çözüm önerisi de bizim için son derece kıymetli. Tabii ki sizin önerilerinizi akademisyenlerle değerlendireceğiz, bununla ilgili burada -birazdan isimlerini sayacağım- milletvekillerimiz var, onlarla değerlendireceğiz. Gittiğimiz yerlerde sizin önerdiğiniz, söylediğiniz sorunlar ne kadar fazla var, işte, önerdiğiniz çözümler ne kadar fazla öneriliyor; inşallah, bunların hepsini değerlendirerek bir rapor ortaya koyacağız. Bu rapor herkesin objektif olarak “Evet, bu raporda objektif bir çalışma yapılmış.” diyeceği bir rapor olsun istiyorum.

Tabii, ben, önce buradaki milletvekillerimizi sizlere tanıtayım. Siz konuşurken kendinizi tanıttınız ama kime konuştunuz, burada kimle muhatap oldunuz, burada hangi milletvekilleri var, bunlar hangi illerin vekilleri; bunları ben size tanıtayım. Ben İsmail Emrah Karayel, İstanbul İkinci Bölge Milletvekiliyim.

BALIKÇI REİSİ YUSUF YALÇIN – Bizim milletvekilimizsiniz.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Evet. Tabii, siz bilmiyorsunuz ama İstanbul’da bu söylediğiniz yerlerin çoğuna milletvekiliyken de milletvekilliği olmadan önce de -ben İstanbul’da Fatih’te oturuyorum- gelip giden birisiyim. Komisyondan önce çok yakın bir zamanda sivil olarak buraya geldim, oturdum, şurada biraz kafa dinledim. İşte, arkadaşlarla buradan baktık limana, “Burası şöyle böyle.” dedim . Dolayısıyla birbirimize sadece balık yiyenler, balık avlayanlar gibi bir bakışımız yok. Bu şehirde denizin etrafında, buradaki milletvekillerimizin hepsi kendi şehirlerinde -genel itibarıyla öyle söylüyorum- buradaki insanların sorunlarını tespit etmek, doğru tespit etmek; gerçekten sektör nasıl daha iyi bir hâle getirilebilir, sadece avcılık açısından da söylemiyoruz; avcılık, yetiştiricilik, diğer bütün paydaşlar açısından nasıl daha iyi hâle getirilebilir bunun gayreti içerisindeyiz. Evet, balıkçılık mutlaka olmalı ama bir; sürdürülebilir olmalı. Bu konuda şimdiye kadar gittiğimiz her yerde görüyorum, sizinle aynı şekilde aynı fikirdeyiz, hemfikiriz. Bir, sürdürülebilir olmalı; iki, verimli olmalı, sizin açınızdan da tuttuğunuz balık -tabiri caizse attığınız taş ürküttüğünüz kurbağa değmeli- yaptığınız emek, verdiğiniz emek kazancınızı sağlamalı, tuttuğunuz balık buna değmeli, sürdürülebilir ve verimli olmalı.

Bir de doğayla dost bir şekilde bu süreci yapmamız lazım, burada belki hiç bahsedilmedi ama gittiğimiz yerlerde de gördüğümüz çok önemli bir şey var. Daha önce ben Müsilaj Komisyonunda Kâtip Üyeliğini yaptım önceki dönemlerde. Dolayısıyla “çevre kirliliği” dediğimiz aslında hepimizin direkt etkilendiği balıkçılık sektörünü hem yetiştiricilikte hem avcılıkta direkt etkileyen bir sıkıntımız var. İşte, daha önce gittiğimiz yerlerde de ifade ettim: Burada herhangi bir evde oturan bir insanın lavaboya döktüğü yağ bile bununla alakalı. Aslında, bu kadar büyük bir süreçten bahsediyoruz. Tabii, ulaştırma tarafı var, demirleme alanları var, öbür tarafta balık tüketiminin artması var, yeni nesillerin balık tüketimi konusunda balığın sevdinilmesi var Millî Eğitim Bakanlığıyla alakalı, sizin çalışan tayfalarınızın sigorta işi var Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığıyla alakalı, burası zaten Tarım Bakanlığıyla alakalı, uluslararası sularda başınıza bir sıkıntı gelse Dışişleri Bakanlığıyla alakalı. Dolayısıyla bütün bakanlıklarla da bir şekilde irtibatlı bir konudan bahsediyoruz.

İnşallah, hep birlikte bunu iyi bir rapora bağlayıp birlikte yapacağız. Yarın malumunuz çalıştay var, hem sizin burada anlattığınız hususların bir kısmı orada dile getirilecek hem de burada anlatamadığınız hususlar, söyleyemediğiniz hususlar olursa onları da çalıştayda gene başkanlarınız sizlerin adına dile getirecektir, sizler de gelebilirsiniz, Deniz Ticaret Odasında olacak yarın.

Şimdi kendimi tanıttım. Başkan Vekilimiz Profesör Doktor Nazım Elmas Giresun Milletvekilimiz, Komisyon Sözcümüz Barış Karadeniz Sinop Milletvekilimiz, Üyelerimizden Ömer Özmen Aydın Milletvekilimiz, Ertuğrul Gazi Konal Giresun Milletvekilimiz, Hüsmen Kırkpınar İzmir Milletvekilimiz, Fatma Serap Ekmekçi Kastamonu Milletvekilimiz, Mustafa Hamarat Ordu Milletvekilimiz, Vehbi Koç Trabzon Milletvekilimiz, Zülkûf Uçar Van Milletvekilimiz, Eylem Ertuğ Ertuğrul Zonguldak Milletvekilimiz. 11 milletvekili olarak buradayız ve Türkiye'nin neredeyse her tarafından öyle diyeyim, Türkiye'nin dört bir tarafından milletvekilleri olarak buradayız.

Şimdi, bu çalışmalarımızdan sonra, inşallah, iç sularda bir çalışmamız daha olacak, bir de Akdeniz bölgesinde çalışmamız da... Bizim Komisyonumuzun süresi sınırlı, üç ay normal süremiz var, bir ay da ekstra alabiliyoruz, maksimum dört ay içerisinde çok hızlı bir şekilde çalışmalarımızı bitirmek zorundayız. Biliyorsunuz, geçen dönem de kurulmuştu bu Komisyon ama seçim olduğundan dolayı raporu yazamamıştı, Meclis tabiriyle kadük kalmıştı. Oradaki dinlemeleri -onların tutanakları var- onların hepsini gözden geçirdik, onların üzerinde eksik kalan kısımları gene üst birlikler, sizleri temsil eden üst birlikler ve akademisyenler dâhil, bakanlıklar dâhil, sizlerden temsilcileri de çok hızlı şekilde dinledikten sonra sahaya çıkıyoruz. Sahada mümkün olduğu kadar fazla yere gidip, mümkün olduğu kadar paydaşı dinlemeye çalışıyoruz. Sadece endüstriyel balıkçıları, büyük balıkçıları değil yani küçük balıkçıları da dinliyoruz. İşte, biraz önce saydığım gibi, işleme tesislerine de gidiyoruz, balık unu, balık yağı fabrikalarına da gidiyoruz, sektör paydaşları olsun diye iç sularda üretim yapanları da ziyaret ediyoruz. Herkesin söyledikleri bu raporda mümkün olduğunca yer bulsun çözüm önerileriyle birlikte, önerdikleri çözümler de gerçekten haklı ve doğrusa bu rapora koyalım istiyoruz. Çünkü bu raporu alan birisinin, buradaki herkesin hassasiyetle “Ya, bunu yazmışlar ama bunun konuyla bir alakası yok.” desin de istemiyoruz. Çünkü şimdi gittiğimiz her yerde sizlerden de dinliyoruz, böyle bir şey olursa bayağı da bir sert eleştiriyorsunuz yani.

BALIKÇI REİSİ YUSUF YALÇIN - Kusura bakmayın, bizim ekmeğimiz o. Bakın, biz buradaysak gelir yok.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL - Bunu şunun için söylüyoruz: Tabii bugün fırtına var o da bizim şansımıza.

BALIKÇI REİSİ YUSUF YALÇIN - Çıkan çıktı yine.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL - Şansımıza sizi bir arada bulmuş olduk. Geçen hafta da öyleydi, Balıkesir tarafında, Çanakkale’de, fırtınadan dolayı herkes limandaydı. Dolayısıyla onları da dinledik yani herkesi dinleme gayretimizle bu çabayı sürdürüyoruz. Gene söylediklerinizin hepsi Meclis tutanaklarımıza isimlerinle birlikte geçti, bunları değerlendireceğiz.

Bir de olur, burada olmayanlar olur veya bir belge göndermek istersiniz, rapor göndermek istersiniz, bizim uzmanımız burada, Osman Bey size mail adreslerini ulaştırın hem kooperatifler olarak hem bireysel olarak bir raporunuz, yazacağınız, yazdığınız bir evrakınız varsa lütfen oraya ulaştırın. Hani geldik, gittik, bitti değil, oradan da bize ulaşabilirsiniz, yazılı şekilde attığınız maillerin hepsini biz alıyoruz, dikkate de alıyoruz. Dolayısıyla hepinize teşekkür ediyoruz, açık yüreklilikle fikirlerinizi söylediğiniz için.

Milletvekillerimizden söz almak isteyen varsa söz verebiliriz.

Barış Bey, buyurun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) - Evet, ben öncelikle hepinizi tekrar selamlıyorum.

Uzun zamandan beri Komisyon olarak bu çalışmalar devam ediyor. Bu saha çalışmamızın en son ayağı Kayseri, Mersin, Adana kaldı. Ondan sonra işin önemli kısmı rapordur. Bu rapor tabii ki kanun niteliğinde değil, tavsiye niteliğinde ama Bakanlık tarafından çok önemseneneğini iyi biliyorum. Söylediğiniz her şey çok kıymetli çünkü kayıt altına alınıyor, yarın Mecliste bu rapor yazma aşamasına geldiğimiz zaman bunlar bir sentezlenecek, elenecek, doğrular yanlışlar... Ben de balıkçıyım, her söylediğimiz doğru olmuyor bazen maalesef. Onun için Türkiye’de bu balıkçılık sektörünü sürdürülebilir hâle getirmek için çok kritik bir noktada hepimiz görev aldık. Yarını çok garantisi olmayan, çoluk çocuğunuza mesleği teslim etsek mi etmesek mi, ya o çocuklar bu mesleği yapacaklar mı belirsiz bir noktadayız.

Bir de hep söylediğimiz bir şey var Komisyon olarak, maalesef yıllardır mesleğin bir tanımı yok, ilk yapacağımız iş budur, meslek tanımıdır. Deddiğiniz her şey çok kıymetli.

Buraya gelmekten ayrıca mutlu oldum. Burası için muhtarım “yüzde 99” dedi ama yüzde 95, 4-5 pay bırakalım gene, balıkçılık köyü. Geldiğimiz noktada, yolda gelirken arkadaşlar “Karadeniz’de gibi hissediyoruz kendimizi.” dediler çünkü bir parçası, burada yapılan her balıkçılık hem Akdeniz’e hem Ege’ye hem Karadeniz’e sirayet ediyor. Onun için çok akılcı olmamız lazım, çok mantıklı olmamız lazım. Bugünü kurtarabiliriz ama yarını kurtarmak için hep beraber şu masanın o tarafı, bu tarafı değil, ortak aklı kullanmamız lazım. Hep söyledik, bu masa başında olacak bir şey değil, masa başında sadece kararlar alınır, uygulanır dedik. Uygulanırken sonucu nereye gider nereye gitmez onu Allah bilir. Ama bunu ortaklaştırdığımız zaman, Türkiye’de bu sektörün varlığını hissettirdiğimiz zaman çok başarılı olacağız buna emin olun.

Bir de Türkiye Büyük Millet Meclisi belki yıllar sonra... Şu anda Meclis çalışmaları varken şunu ifade edeyim: Genel Kurul çalışıyor, takip ediyorsanız bazen on dakika, on beş dakika aralar veriliyor. Bu on beş dakikalık aralarda şu kameraman arkadaşımızın çektiği, fotoğrafçı arkadaşımın -hepsinin emeklerine sağlık bu arada stenograflardan, bütün çalışan ekibe- çektiği her şey o aralarda yayınlanıyor. Bütün milletvekillerimiz, Türkiye’deki 600 milletvekilimiz, balıkla hiç ilgilenmeyen arkadaşlarımız da bu sektörün varlığını gördüler. O on beş dakikalık arada şu sizin görüntüleriniz de yayınlanıyor. Konuşmalarınız, yaptığımız istişareler, çok önemli, çok kıymetli çünkü Türkiye’de şu anda 28’inci Dönem’in ilk ve tek araştırma komisyonu, Balıkçılık ve Su Ürünlerini Araştırma Komisyonu.

Arkadaşlar, tabii, ben komisyondan bağımsız söyleyeyim: Allah’ın izniyle ilk başta şu balıkçılık bakanlığını kurmamız lazım. Bunu kurduğumuz zaman buraya bir bakan gelir -denizcilik, balıkçılık ve su ürünleri diyelim- başka işi olmaz, işte, ne bileyim tarla bitkisiyle, damızlık inekle, onunla bununla işi olmadan, Devlet Su İşleriyle işi olmadan, tek sizin sorunlarınızı çözecek bir bakanlık emin olun ki şu yüzyıllık tarihte en önemli bakanlıklardan biri olur.

BALIKÇI REİSİ EMRE BAŞLI – Sayın Vekilim, lafınızı kestim. Bir avuç Bulgaristan’da haftanın bir günü sadece balık yeme günü var. Bizim her tarafımız denizlerle çevrili; iç sularımız o biçim bereketli, verimli. Ya, niye bizim ülkemizde bir gün Türkiye’de sadece balık yenmesin? Bu balıkçının ekonomisine bir katkıdır.

BALIKÇI REİSİ YUSUF YALÇIN – Mesela Mecliste siz yapın bir gün balık yeme günü.

BALIKÇI REİSİ EMRE BAŞLI – Siz yapın en azından.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Vallahi, arkadaşlar, çok eleştiri konusu olur, onun için biz Mecliste balığı yemeyelim de sokaktaki vatandaşlar...

BALIKÇI REİSİ EMRE BAŞLI – Bir de Sayın Vekilim, bir şey daha söylemek istiyorum.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bir saniye.

Ben şunu da söyleyeyim: Bağırgan'dan, Kefken'den gelen arkadaşlarımız var, Kıyıköy'den, İğneada'dan gelen var mı bilmiyorum, köylerden, Kavak'tan gelenler var. řu işin önemi emin olun ki şurada anlaşılıyor. Herkes buradaki yarım saatlik toplantı için belki işinden belki maddi manevi feragat edip buraya geliyorlar.

Evet, teşekkür ediyorum, sadece bunu söylüyorum.

Sağ olun. (Alkışlar)

BAşKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Tekrar teşekkür ediyorum, inşallah yarın görüşmek üzere.

Pazar günü de Anadolu yakasındayız; Poyrazköy'de ve diğer yerlerde olacağız. Yine, her birinize teşekkür ediyorum.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 15.08

19 Ocak 2024 Cuma

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.25

BAŞKAN: İsmail Emrah KARAYEL (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Nazım ELMAS (Giresun)

SÖZCÜ: Barış KARADENİZ (Sinop)

KÂTİP: Hilmi DURGUN (Antalya)

(Sınırlı Sorumlu Fatih Su Ürünleri Kooperatifi/Kocamustafapaşa/İstanbul)

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Şimdi, tekrar hoş geldiniz hepiniz, ayaklarınıza sağlık.

Biz şimdi çok mutluyuz. Niye mutluyuz? Balıkçı arkadaşlara da ben söyledim, belki de Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa balıkçılık için bu kadar kapsamlı bir komisyon kuruldu, sorunlarımızla ilgileniliyor çünkü daha önceki dönemlerde -çok iyi biliyoruz ki- bırakın balıkçılığı denizlerimize bile bir şey yoktu.

Sorunlarımız var sayın vekillerim. Yani nasıl sorunlarımız var? Ekseriyetle endüstriyel balıkçılar var Türkiye’de. Biz şikâyetçiyiz, niye şikâyetçiyiz? Ağırılık olarak, çoğunluk olarak bizim kadar değiller ama baktığınız zaman sesleri bizden fazla çıkıyor gibi geliyor bize. Bütün balıkçı arkadaşlarımız bunun için sitemkâr. Yani niye sitemkâr? Bugün, şuradan bir denize çıkıyorlar, 6 metre tekne, 7 metre tekne, 7,5 metre tekne. Yani baktığınız zaman bugün bir gırgır kadar, gırgırın bir günde avladığı kadar balığı belki şu İstanbul’daki küçük ölçekli balıkçıların hepsini toplasanız o kadar balığı karaya çıkaramıyor. Ama yediğimiz cezalar, aldığımız kısıtlamalar, devamlı denetimler... En basiti size şöyle söyleyeyim: Geçen gün şuradan, limanın ağzından arkadaşımız çıkıyor, 300 metre gidiyor Sahil Güvenlik geliyor, Sahil Güvenlik gelir gelmez diyor ki: “İşte, teknенizin tepesinde ticari plakanız yazmıyor.” Evraklarını kontrol ediyor ve gidiyor, arkadaşımızın adresine, işte, birkaç gün sonra 16.500 lira ceza geliyor. Ben bununla ilgili o botun komutanıyla da konuştum, dedim ki yani bu zamanda bir vatandaşın, 7-8 metre bir teknenin kalkıp ödeyebileceği bir ceza değil, keşke bir ikaz verseydiniz.

Avlanma sahalarımız, limanımızın önü, şimdi bu koy, şurası çok güzel bir koy. Allah razı olsun, devletimiz çok güzel bir yasa çıkardı, trol yasası, işte yediemine alıyorlar artık, imha ediliyor, şu anda limanımızda da yediemin teknesi var. Burası demir sahası görünüyor, şimdi şurası, artık işin içine zabıta, deniz zabıta bile girmiş, büyükşehir zabıta bile; geliyorlar, “Burası demir sahası buradan ağlarınızı kaldırın, burası demir sahası burada olta atmayın.”

Bizim “boru” dediğimiz, balıkçıların “boru” diye tabir ettiği işte, Sarayburnu, Boğazın muhtelif muhtelif yerleri, yine, bizim için avlanma alanı olarak kısıtlı, balığın olduğu yerler zaten kısıtlı. Yanlış anlamayın, biz isterdik ki bugün sizi burada çeşit çeşit balıkla ağırlayalım, burası balıkçı barınağı; biz size bugün burada kebab yedireceğiz, bu duruma geldik yani şimdi.

NAZİM ELMAS (Giresun) – Balık daha fazla para ediyor demek ki.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Yok, sizin gibi değerli misafirler her zaman gelsin, biz parasına puluna bakmıyoruz. Sizin buraya gelmeniz bizim için büyük bir kazanç, büyük bir değer. Sorunlarımızı dinliyorsunuz, ben şuna da çok eminim, bizim burada anlattıklarımızdan ilk defa ben çözüm alacağımızı düşünüyorum. Niye? Ben böyle bir Komisyonla ilk defa karşılaşıyorum. Ben bu limanın Başkanlığını yedi senedir yapıyorum ve ben çok umutlandım yani balıkçı arkadaşlara da bunu söyledim, sorunlarınız neyse

hepsini dile getirin dedim çünkü gerçekten çok sorunlarımız var. Yani şimdi dediğim gibi, bu sene şurada “boru” dediğimiz Sarayburnu’n açığı işte, lüferin... Sayın Vekilim, siz balık tutmuşluğunuz var, iyi biliyorsunuz, evet.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Tutmuşluğumuz var orada.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Ondan sonra 6-7 tane gırgır oraya dadandı. Ne orta su kaldı ne kıyısı kaldı ne gemi yolu kaldı, ha bire çevirdi çevirdi durdular. Yahu arkadaş, biz gidip orada bir olta indirdiğimiz zaman Sahil Güvenlik gelip tepemize biniyor, deniz polisi gelip tepemize biniyor “Burada ne oluyor?” Ya, koca gırgır gözümüzün önünde, gemi yolunu çeviriyor, transit yolu çeviriyor; hiçbir şey yok, en büyük şikâyetlerimizden biri bu. Adnan diye bir arkadaşımız var, gırgırın ağının içinden zor kaçtık, orada torik tutuyorduk sayın vekilim.

Dediğim gibi yani ben ilk defa bu kadar umutluyum, balıkçılık anlamında böyle bir Komisyonun kurulması bu camia için büyük bir kazanç. Bizim söylediklerimizi inşallah siz, gündeminize alıp bir çözüm üreteceğinizi düşünüyoruz.

Tekrar hoş geldiniz diyorum.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Teşekkür ediyoruz.

Sözü tekrar size vermeden önce, öncelikle, ben, Fatihliyim, bu bölgeden Milletvekiliyim. Malum, sizlerle, büyük bir kısmınızla zaten tanışıyoruz. Daha önce de Su Ürünleri Kanunu zamanında da bir araya gelmiştik, o zaman da konuştuk, Müsilaj Komisyonunda da ben geçen dönem vardım, en son, yine Su Ürünleri Komisyonunda da vardım. Buraya gelmeden önce biz Ege Bölgesi’ni, Karadeniz Bölgesi’ni tamamladık, oradaki saha çalışmalarımızı tamamladık. İnci kefalı endemik bir tür; Van’a gittik, onunla ilgili bir çalışma yaptık. Geçen hafta, o fırtınanın olduğu zaman da biz Marmara Denizi’nin güney sahilindeydik, Çanakkale’den başladık, ta Kocaeli’ne kadar program yaptık. Bu hafta da buradayız, kuzey tarafında, İstanbul’da özellikle.

İstanbul’a özellikle bir program ayırdık ve bugün Avrupa tarafındayız, yarın Deniz Ticaret Odasında çalıştayımız var, sizler de davetlisiniz zaten, her birinizi de bekleriz, pazar günü de inşallah Anadolu yakasındayız hem Maltepe’de, orada balıkçı barınağında hem de Poyrazköy’e gideceğiz. Yani gittiğimizde sadece büyük balıkçıları ya da işte, sadece yetiştiricileri ya da küçük balıkçıları dinlemiyoruz; mümkün olduğu kadar herkesi, bütün paydaşları dinlemeye çalışıyoruz; sadece avcıları, yetiştiricileri de değil. İşte, Karadeniz Bölgesi’nde, örneğin -orada ziyaret ettiğimiz için söylüyorum- balık unu, balık yağı fabrikasına da gittik, gittiğimiz yerlerde karada işletmesi olan toprak havuzlarda yetiştiricilik yapanları da gördük, onlar da farklı farklı türleri yetiştiriyorlardı, oraları da ziyaret ettik. İşleme tesislerini, soğuk hava depolarını, vesaire aklınıza gelecek bütün paydaşları dinliyoruz çünkü su ürünleri sektörü, sadece balık da değil, diğer her anlamda su ürünleri sektörünün sorunlarını belirleyelim istiyoruz.

Komisyonun görevi sorunların tespiti ve çözüm önerilerinin ortaya konulması. Dolayısıyla, sizler şimdi sorunları ifade ederken bildiğiniz, düşünebildiğiniz ya da aklınıza gelen çözüm önerilerini de lütfen bize ifade edin çünkü burada söyledikleriniz -biraz önce de söyledim- Meclis tutanaklarımıza söylediğiniz şekliyle, kelime kelime geçiyor. O yüzden, biz balıkçılığı çok önemsiyoruz, su ürünleri sektörünü çok önemsiyoruz. Biraz önce saydığım büyük, küçük yetiştirici, avcı ve diğer paydaşların hiçbirini birbirinden ayırmadan bu raporumuzda sorunları tespit edelim istiyoruz ama bunu yaparken sektörün sürdürülebilir bir şekilde devamını ve verimli olmasını önemsiyoruz çünkü sizin tuttuğunuz balığın para etmesi lazım, sizin emeğinizin karşılığının olması lazım ve çevreyle, doğayla dost bir şekilde bu sürecin devam etmesi lazım. Hani balıklardan, balıkçılıktan ne kadar bahsediyorsak Marmara’nın aslında en az bu kadar önemli bir problemi kirlilik. Genelde bütün Türkiye’de bu süreç

var, sadece denizlerde veya sularda değil, tabiatın tamamında; karada da böyle bir yük var, kirlilik yükü var, bu da aslında çok fark etmesek de bizi direkt etkileyen hususlardan bir tanesi. Gittiğimiz yerlerde de zaman zaman, çeşitli paydaşlarla -akademisyenler de var bugün aramızda- onlarla da konuştuğumuzda, akademisyenlerin de ifade ettiği hususlardan bir tanesi de bu. Bunların hepsi birbiriyle bağlantılı. Tabii, hani “mavi vatan” diyoruz, burada üretilen ekonomiye “mavi ekonomi” diyoruz. Dolayısıyla, bunun gelişmesi lazım; bütün paydaşlarının da yani sadece büyük, sanayi tipi avcılık yapan büyük balıkçıların değil, küçük balıkçıların da buradan evine ekmeğini götürebilmesi ve mümkünse daha da fazla bir kazançla götürebilmesini temin etmek istiyoruz; temin edilmesi gerekir bu işin sürdürülebilir olması için.

Tabii, aslında balığımız çok kaliteli bir protein deposu, buna da bakmak lazım yani işin ekonomik tarafında sadece ihracat, al-sat değil, tüketim tarafına baktığımızda, aslında belki de en sağlıklı protein kaynağı balık ve nispeten, şu an baktığımız zaman, fiyatı da makul bir seviyede. Bu fiyatı dengeli bir yere, sizin sürdürülebilir ve ekonomik olarak sizin açınızdan verimli bir hâlde tutup tüketim açısından da vatandaş açısından alınabilir bir hâlde tutarak devam ettirmemiz lazım çünkü balık dediğimiz, çocuklarımızın gelişimi için neredeyse lazım olan bütün protein, vitamin, mineral, bunların hepsine sahip ve bunu sadece balık anlamında değil, diğer su ürünleri anlamında da geliştirerek inşallah devam edelim istiyoruz.

Ben, bugün burada bizlerle birlikte Komisyonumuzda sizlerle birlikte olan milletvekillerimizi de bir tanıtmak istiyorum: Ben İsmail Emrah Karayel, Su Ürünleri Komisyon Başkanıyım, İstanbul Milletvekiliyim 2’nci bölgeden. Fatihliyim, yukarıda Alipaşa’nın orada benim evim. Şimdi, bu, benim 3’üncü dönemim, daha önce Kayseri Milletvekiliydim, Ankara’ya taşındım evi ama evim Alipaşa’da yani dolayısıyla, ben Fatihliyim. Sizin de -zaten biraz önce de söyledim- büyük bir kısmınızla da tanışıyoruz, görüşüyoruz. Başkan Vekilimiz Profesör Doktor Nazım Elmas, Giresun Milletvekilimiz; Sözcümüz Sayın Barış Karadeniz, Sinop Milletvekilimiz; Nejla Hanım gelecek inşallah; Ömer Bey var, Ömer Özmen, Aydın Milletvekilimiz; Ertuğrul Gazi Konal, Giresun Milletvekilimiz, burada Ertuğrul Bey; Hüsmen Kırkpınar Vekilimiz; Fatma Serap Ekmekci, Kastamonu Milletvekilimiz; Mustafa Hamarat, Ordu Milletvekilimiz; Vehbi Koç Bey, Trabzon Milletvekilimiz; Zülküf Uçar Bey, Van Milletvekilimiz; Eylem Ertuğ Ertuğrul, Zonguldak Milletvekilimiz. Böylece biz 11 milletvekili olarak sizlerle bir aradayız, gördüğünüz gibi, Türkiye’nin dört bir tarafından milletvekilleriyle bir aradayız ve her partiden milletvekilimiz var. Dolayısıyla, burada süreci ortak akılla yürütüyoruz ve işin; “Nasıl faydamız olur sektöre, nasıl bu işin geleceğine faydamız olur, nasıl bir dokunuş sağlarız, bunu yapalım.”ın derindeyiz. Hep birlikte, müzakere ederek, süreci istişare ederek ve doğru neyse onu yaparak gidelim istiyoruz. Bu iyi niyetle, sizin de bu verdiğiniz katkılar son derece kıymetli çünkü siz yıllardır içindesiniz, sorunları yıllardır yaşıyorsunuz ve çözüm önerisini de aslında söylüyorsunuz; işte, biraz önceki örnekte olduğu gibi, “Burayı demirleme alanından çıkarmak lazım.” veya işte, başka bir çözüm önerisi, neyse konuyla ilgili söylediğiniz şeyler de son derece kıymetli.

Tekrar teşekkür ediyoruz bizi burada misafir ettiğiniz için.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Sayın Vekilim, biz tekrar teşekkür ederiz. Yani Meclisin ellide 1’i burada. Baktığınız zaman, bu yani hakikaten, şimdi balıkçı bardağında ne görülmüş ne inanılacak bir şey.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Daha fazla, değil mi?

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Tabii, Komisyonumuz aslında 22 milletvekilinden oluşuyor ama tabii, biliyorsunuz yerel seçim süreci öncesi, partilerde görevi olanlar var, işte, çeşitli mazeretli olan milletvekillerimiz var, onlar katılamadılar ama ben böylece, kısaca bir Komisyon tarafında da size selam vermiş olayım bu vesileyle; gene sorunlarınızı, söylemek istediğiniz hususları lütfen -Başkanım, siz başta olmak üzere- ifade edin.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Şimdi, en büyük sorunlarımızdan biri de Sayın Vekilim, bu denize elverişlilik olayı; her sene, bir karada, bir denizde bir balıkçının teknesini işte, arabalardaki muayene gibi muayene ettirmesi lazım; işte, şaftına bakılıyor, içerideki tesisatına falan; bu, balıkçı için bir külfet yani şimdi, her sene bir kere karaya çıkması lazım. Karaya çıkmasa bile denizde yine “survey”di, bunun işte harcıydı şuyuydu buyuydu... Yani bunu her sene değil de yani böyle, iki senede bir, üç senede bir veya tekne boylarına göre işte bir sınıflandırıp belli bir şeye alırsak bence çok daha mantıklı olur gibi geliyor. Çünkü baktığımız zaman bugün bir balıkçı teknesine, ticari teknede bugün ailenizi bile denize çıkaramıyorsunuz yanınızda. Sahil güvenlik geliyor, “ticari avlanma belgesi” diyor, her sene muayene diyor. Öbür taraftan bakıyorsunuz, bir özel tekne, boyu ne olursa olsun, hiçbir sınır yok; istediği kadar insanı istediği gibi bindiriyor, gezdiriyor, balığını tutturuyor ve hiçbir denetim yok onda. Sonuçta onun da taşıdığı insan.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – “Sınırlama yok.” demeyelim de “Denetleme yok.” diyelim. Sınırlama onlarda da var, teknelerin kapasiteleri belli.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Evet, denetleme yok, denetleme yok. Yani ama dediğim gibi yeşil ruhsatlılarda mesela bu deniz elverişlilik olayı, av sahası olayı, cezalar... Zaten cezalar hepten belimizi büküyor. Yani şimdi bir balıkçının kalkıp da bir zabıtabadan o eski zamanlardaki gibi, kaçması gibi bir şey oldu artık bu. “Hadi, Sahil Güvenlik geliyor, kaçın.” Bir bakıyorsunuz, 20 tane tekne bir anda hurra.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Niye kaçıyorlar?

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Ben de kaçıyorum Sayın Vekilim.

Geldi bir gün deniz polisi “Ben Kooperatif Başkanımıym.” dedim. “Ya, Başkan, sen de yapıyorsun?” “Ben balık tutmayı seviyorum. Balık da burada. Bu balığı ben burada tutacağım. Sen gelince ben de kaçacağım.” dedim. Ne diyeyim yani?

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Buyurun.

Şöyle, isim de söylersek, görev varsa onu da ifade edelim, kayıtlara net geçsin diye.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Sayın vekillerim, ilk önce hepiniz hoş geldiniz.

Uzun süredir balıkçılık yapıyorum, geçimimi de balıkçılıktan sağlıyorum. Bugüne kadar yapılmayanları vekilim sayesinde biz burada gördük, vekillerimiz sayesinde. Özür dilerim yanlış bir kelime kullandıysam.

Ben ilk önce “resit” olayına geleceğim. Bu “resit” olayı, gerçekten, İstanbul için, bilhassa Mustafa Başkanım canlı şahittir, bizim bu sene balıkçılıktan tek para kazandığımız “resit” olayı. Kırlangıç balığını ilk defa dokuz ay tuttuk ve hâlâ da tutuyoruz. Kırlangıç balığı olmasa bu kadar esnaf cebine para koyup evine gidemez.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Başkanım, trol yasağını atlama.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Tabii, trol yasağının da faydası var ama bu “resit”lerin yüzde 99 devamını istiyorum ben Kooperatif Başkanı olarak.

İkincisi, bu da çok önemli: Yaş ortalamamız artık bizim 65. Ben kendimden örnek biçiyorum. Yaş ortalamamız çok arttı. Kooperatif ortağı olarak 90 kişiydik sayın vekillerim, her sene fire vere vere bizim kooperatifte 50 kişi kaldı. Balıkçı yetişmiyor. Yetişmemesinin sebebi denizlerimizde artık balık bulamıyoruz. Ben balık bulmak için adaya gidiyorum, balık bulmak için Boğaz ağzına gidiyorum, artık yasak yerlerde avlanıyoruz çünkü balık bulamıyoruz.

Teşekkür ederim.

Hüseyin arkadaşımız da benim kooperatiften. Ya, benden daha eskidir. Ben kırk sekiz senedir balıkçılık yapıyorum, arkadaşım daha eskidir. Onun da katkıları olursa sevinirim.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Balıkçılıkta 50’nci yılı olanlara da su ürünlerimiz, küçük balıkçılara da en azından bir sertifika yaptırma değerli müdürüm, güzel bir jest olur.

İSTANBUL İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRÜ AHMET YAVUZ KARACA – Olur, doğru söylüyorsunuz Sayın Başkanım.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – 50’nci yıl yani dile kolay. Yeşil şeyde...

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Tarihi eser konumuna geldik.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – “Tarihi eser” demeyelim de hatır saymak diyelim.

Buyurun, isim soy isim de söylerseniz kayıtlar için.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Şimdi, burada her partiden milletvekilimizi partilerüstü bir konumda görmek beni çok mutlu etti. Tüm milletvekillerimize teşekkür ederim. Zaten bu deniz olayı partilerüstü bir konu olması gerekir. Denizimiz yani okyanusumuz yok. Şu anda bir gölümüz var burada, Marmara Denizi olarak görmüyorum ben.

Şimdi, bu hâle gelişimizi ben kısa bir özetle anlatayım: 1970’lerden sonra -kısa geçmeye çalışacağım ama önemli- orkinos balığının buralarda tutulduğunu biliyoruz, kılıç balıklarının tutulduğunu biliyoruz, her türlü balığın burada tutulduğunu biliyoruz. Bu orkinos balığından dolayı teknelerin gücünün artması -gırgır teknelerinin- ülke balık stoklarımızla orantılı değil. Yani şimdi, gırgırlar ile küçük balıkçı arasında bir çekişme var, bu olabilir ama bunun çözümünü bulmamız lazım. Şu andaki stoklarımızla av gücümüz, avlanma gücümüz çok yüksek. Bunu rantabl hâle getirmek lazım; bunun için de üniversiteler, bilirkişiler, yerli balık kooperatifleri ve balıkçılarla istişare ederek o bölgeyi haiz bir kanun çıkartıp... Tamamıyla bütün Türkiye’de geçerli bir kanun çıkarılması benim için bir önem arz etmiyor çünkü bölgesel olarak her türlü balığın... Balık Karadeniz’de -diyelim- başladıysa Akdeniz’e gelmesi bir ay sonra, bir buçuk ay sonra. İkincisi, balıkların üreme dönemleri sadece sanki 15 Nisan ile eylül arasında gibi. Bunun önünde, bazı gruplardan olan -sardalya olsun, uskumru olsun- artık bizi terk etmiş olan balıkların üreme dönemleri değişik.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Değişti.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Bunların hepsinin birlikte bilimsel olarak ortaya konulması lazım.

Kısacası, bölgeye gelirim, anlatılan sorunların hepsine katılıyorum. Yani idari sorunlar olsun, bölgesel sorunlar olsun, arkadaşlarımın da hepsine katılıyorum ama Karadeniz gibi... Bir huni düşünün, huninin üst tarafı Karadeniz, ince daralan tarafı da bizim Boğaz’ımız. Aynı şekilde Marmara’dan

Çanak kale'ye giden tarafı da düşünün. Ama özellikle burası yukarıdan inen balıkların, göç hâlindeki balıkların, aşağıya inen balıkların kaçma olasılığının zayıfladığı bir nokta. Sıfır. Yani burada öyle bir olmalı ki... Yani benim fikrim. Tabii, gırgırcılara sorsan bunu kabul etmezler.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Etmiyorlar zaten.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Ama etmedikleri zaman kendi ayaklarına sıktıklarını da çok iyi bilirler.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Boğazın ağzı.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Boğazın içinde balık çevrilmemesi lazım.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Ağzında da.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – İçinde, dışında.

Buradan bizim ileriye doğru tutun, adaya çıkın; bu bölgede balığın çevrilmemesi gerekir. Balığın kaçma... Sürüler hâlinde oradan inerken önüne düşüyor. Yani şöyle düşünün: Bir ağılda 100 tane koyun var, "Bunları yakala." diyorlar, kapıdan çıkanın önüne duruyorsun, yakalıyorsun. Ama bir çayıra saldıgın zaman, "Yakala." dediğin zaman güç ister. Kaçacak olan muhakkak olur. Bizim bu bölgelerde... Anlatmak istediğim, bölgesel olarak bunu düşünüyorsak diğer bölgelerin de kendilerine ait habitatları vardır, diğer bölgelerin kendine göre olan bu habitatlarının da iyi incelenmesi lazım. İkincisi, gırgır takımları ile balıkçıları ayıramayız, hepsi ülkeye bir katkı, hepsinin bir katkısı var. Bunların güçlerinin, ağ boylarının, nerede avlanacaklarının bölgesel olarak çok iyi hesaplanması lazım.

Küçük balıkçının da Türk turizmine kattığı değeri de çok iyi bilmemiz lazım. Yani özellikle burayı ben iyi vurgulamak istiyorum, size şöyle anlatmak istiyorum: Küçük balıkçı olan... Burayı düşünmeyin, burası da aynı. Ege'ye doğru aşağıya inin, 15 Nisandan sonra turizm sezonunda o lokantaların kendi görseiliği var bir de limanlarda balıkçıların. İnsanlar, turistler oraya geldikleri zaman, bu ufak balıkçıların teknelerini görmek ister ruh olarak. İnanın bana, bugün o bölgelerdeki o ufak kasabalarda, turistik bölgelerdeki tekneleri, limanları kaldırın, sıfır ve ruhsuz bir yer kalacaktır. Onun için, desteklenmeleri gerekir. Yani onun için, bölgesel olarak üniversiteyle birlikte -kısa keseyim ben- bunlar değerlendirilerek göze alınmasını, bölgem için de çözüm olarak bölgesel yasakların getirilmesini talep ederim. Tabii ki diğer, Başkanımızın anlattığı sıkıntıları da içine katarak.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Not aldım onları.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Şimdi, Sayın Vekilim, kesinlikle bir kere Boğaz ağzının endüstriyel avcılığa kapanması lazım. Yani balıkçı ağabeyimin dediği gibi şimdi kalkıp bugün göç yolu, balığın akış yolu ve balık o akışı, o göçü tamamlamıyor. Tamamlamadan, Karadeniz'de doğuyor ama Marmara'ya inip Ege'ye inip Ege'de büyüyecek havyarını dökecek tekrar Karadeniz'e dönecek ama bunu yapamıyor. Karadeniz'in ağzında gırgırlar boğuyorlar.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Havyarını nereye döküyor. Ege'ye mi?

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Karadeniz'de.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Şimdi, bak, burada yakalanmayan balık Boğaz'ı geçip, boğazları geçip Ege'ye açıldığında Türk karasularında mı kalacak, Yunan'a mı gidecek? Uluslararası sulara mı gidecek?

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY
– Şöyle ben söyleyeyim: Demin de başta belirttiğim gibi, bir balığın kaçması gerekir, Türk'ten de kaçması gerekir Yunan'dan da kaçması gerekir Bulgar'dan da kaçması gerekir.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Kaçıp nereye gidecek?

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY
– Yaşayacak.

Peki, geri dönenler ne olacak?

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Geri dönüyor mu?

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY –
Şimdi iki dönemimiz var; “alafaça” ve “alamari” zamanımız. Eylülde, Temmuz 15'te palamutla başlar. Karadeniz'de tohumunu dökmüş olarak aşağı iner. Mayıs ayında, şu anda lüfer hazırlanıyor Şubatın 15'inde başlayacak yavaş yavaş Nisan 15'ten sonra Karadeniz'e çıkacak, hepsi aşağıdan gelecek, Ege'den gelecek. Ondan sonra, aşağıya indikten sonra zamanla aşağılara gidecek, Akdeniz'e kadar inebilir ama genellikle lüfer balığı bizim Çanakkale Bölgesi'nde aşağıya kadar, bizim ada diplerinde, buralarda yatabilir. Lüferin okyanusta bile familyasından var, gidebilir gelebilir. Fakat bu dönemler bizim için çok önemli, yani biz şimdi, balık geldi, Karadeniz'e çıktı, yumurtasını, havyarını döktü palamut da aynı, yani istavrit balığına kadar, çaça kadar endüstriyel balık, mesela çaça da yem olarak gidiyor, hamsiye kadar Karadeniz'e girer. Burada yaz Haziran 15'e, oralarda, o dönemlerde havyarını döker. Ondan sonra ana balık tekrardan boğazlardan girer ve aşağıya iner, arkasından yavrusuyla birlikte diğer balıklar da buradan göç eder. Yani yatak, ana rahmi Karadeniz'dir.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Ona bir yasaklama için veyahut da kısıtlama için takvim söyleyebilir misiniz? “Şu tarihten şu tarihe kadar.” gibi dediğin bir şey var mı?

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY
– Şu anda lüfer ve palamut için yasak döneminin zamanı güzel ama diğer balıklar için değişmesi gerekebilir.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Onlarla ilgili birkaç örnek ver.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY –
Sardalya balığının şubatta, yılbaşından sonra uskumru cinsi balıkların yasaklanması gerekir. Bunu da...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Şubat ayından ne zamana kadar?

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY –
Diyelim ki nisan 15-20'ye kadar.

Bu dönemde her balık şöyle, düşündüğünüz gibi olmayabilir ama tecrübelerimiz çünkü kış ayında tuttuğumuz şubattaki sardalyaların ve uskumruların havyarlı olduğunu yerken bilhassa görmüş bir insanım.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Yani havyarlı balıkların tutulmamasıyla alakalı bir düzenleme yapılısın, diyorsun öyle mi?

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY –
Evet, şimdi, burada ufak balıkların...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bakın ağabey, orda bölgesel farklılıklar var. Şimdi, siz burada dediğiniz olay, Akdeniz'de farklı...

Burası için mesele, Nisan 15, Haziran 15, en çok balığın yumurtladığı, yumurtayı döktüğü ve o biraz daha hareketlendiği zaman. Yani bölgesel farklılık aslında Karadeniz'le burası birbirine yakın. Barbun mesela bizim geleneksel balığımız barbunu ne zaman tutuyor?

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Şimdi, şu anda Ege için barbunun en güzel zamanı. Şu anda mesela Ege için -yani burası için söylemiyorum- kefallerin havyar dökme zamanı. Bakın, bu dönem.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bu dönem. Biz mesela Karadeniz ve...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Endüstriyel balıkçılığa yasak olması lazım dedi, öyle mi?

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Şimdi, Sayın Vekilim...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Şimdi, bizim, aslında bir dönem biz hep bütün balıkçılar yani bütün balıkçılarımız bu hatayı yapıyor. Nasıl yapıyor? Balık yumurtaya biniyor, kenara gelmeye başladığı zaman biz dip ağlarımızı atıyoruz, yumurtlayan balığı tutuyor muyuz? Tutuyoruz. Geleneksel balıkçıyız, ben de geleneksel balıkçılık yapıyorum ama tutuyoruz yani. Ama bir fırsat vermek için, geleneksel balıkçıyı destekleyecek bir yöntemle, mağdur etmeyecek bir yöntemle denizlerimizi bir sene, biraz serbestleştirip rahatlatmamız lazım.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Rahatlatmamız lazım, aynen.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bu, balıkçılık konusunda hepimiz birbirimize suç atıyoruz, orta sucu trolcüye, trolcü gırgırıcıya, gırgırıcı küçük balıkçıya; herkes birbirine ama balıkçılık tek. Endüstriyel balıkçılık da geleneksel balıkçılık da; geleneksel balıkçılık bölgesel, endüstriyel balıkçılık ise Türkiye’ye ve yurt dışına hitap eden balığı tutan, yüzde 90 ve yüzde 10 olayı var yani yüzde 10’u, yüzde 90’ı tutuyor; yüzde 90’ı yüzde 10’unu tutuyor Türkiye’de. Onun için aslında sistemselsel olarak katılıyorum dediğinizde, doğruları söyleyerek, kafamızın arkasında bir şey bırakmayarak; bizim Komisyonumuzun buna çok ihtiyacı var, yönlendirilmeye ve doğruları söylemeye. Yoksa ben ne demek istediğinizi anlıyorum, Sayın Başkan anlıyor, siz bizim dediğimizi anlıyorsunuz ama bazı gerçekleri ortaya koymazsak ve bunları da ötersek o geleneksel balıkçılık da ortadan kalkacak, endüstriyel balıkçılık da ortadan kalkacak. Çok net, balık yumurtaya bindiği zaman -aynı fikirde miyiz- yumurtaya bırakacağı zaman denize bırakın ağı, olta bile atılmaması lazım, doğru mu?

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Şimdi ama şu da var yani soframıza, vatandaşın sofrasına canlı balığı en taze balığı götüren geleneksel balıkçılık.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Geleneksel balıkçılık, tabii.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Şimdi, kalkıp geleneksel balıkçıyı ez ez ez, endüstriyel balıkçılar ez ez ez, Boğaz’ın ağzını çevir, Boğaz’ın içini çevir, Boğaz’ın çıkışını çevir...

Dediğim gibi, ben yirmi bir yıldır bu limandayım, ilk defa ben bu limanda bu Marmara Denizi’nde ben torik tuttum bu sene ama ne kadar tutabildik? Şimdi gırgırın Sarayburnu’nda Topkapı Sarayı’nın önündeki bayrağın önünü gırgır geldi çevirdi, ben inanın tekneyle ağı içinden zor kaçtım.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Yasak bölge mi orası?

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Yasak, tabii ki kesinlikle yasak.

BALIKÇI REİSİ CEMİL DİKBAŞ – 11 metreyi çeviriyorlar, 11 metre.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Yani şimdi ağı içine... Geldi deniz polisi, bekledi başında, ondan sonra Sahil Güvenlik de geldi, toru kaldırdı, balıkları teknenin içine döktü, ondan sonra dediler ki “Evraklarınızı getirin.” Ne anlamı kaldı? Hiçbir anlamı kalmadı.

BALIKÇI REİSİ CEMİL DİKBAŞ – Şöyle bir şeyle devam edeyim: Ceza ödeme meselesi, gırgırcı bakıyor, balığı görüyor, diyelim ki 5 milyon lira ceza ödeyecek; e, çevireceği balık 50 milyon lira.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – 5 milyon lira da bir cezası yok zaten.

BALIKÇI REİSİ CEMİL DİKBAŞ – Yok yani misal gösteriyorum.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Şimdi, onu kazandığına göre, demin söylediğim olay, bir teknenin tepesinde bir yeşil ruhsatlı teknenin tepesinde, 7 metre teknenin tepesinde plakası yazmıyor diye vatandaşın adresine 16.500 lira ceza gelecek, orada işte, Ahmet Müdürüm, Sayın Müdürüm, gırgır, bugün Sarayburnu’nda yasak bir yeri çevirdiği zaman bunun cezası ne kadardır Müdürüm yani şimdi ne ceza yiyor?

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Cezadan çok, önemli olan ne biliyor musunuz? Bu 3 sefer aynı hatayı yaptığı zaman ruhsat iptali oluyor.

İSTANBUL İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRÜ AHMET YAVUZ KARACA – 100 küsur bin lira.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Ben bir plakam yazmıyor diye tepede ama 16.500 lira, 6 metre, 7 metre bir tekne ya. Bunu yani kalkıp şimdi kıyasladığınız zaman...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – O teknenin plaka takma zorunluluğu var mı?

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Nasıl? Yanlarda yazıyor. Yeni yasa çıktı şimdi, yeni yasaya göre bunu çoğu balıkçımız; bilgilendiriyoruz ama atlayanlar oluyor Sayın Vekilim. Çok hayati bir şey değil o. Yani hayati bir şey olsa dersiniz ki “Arkadaş, bak, sen çok hayati bir kuralı ihlal ettin.” Bir plaka drone Sahil Güvenlik görecektir yani.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Yeni yönetmelikle mi şey yaptı?

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ SABRİ İRFAN SOYSAL – Var, evet, yeni yönetmelikte.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Su Ürünleri Kanunu’ndan sonra yapılan yönetmelikle havadan görülebilsin diye...

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ SABRİ İRFAN SOYSAL – Tabii, ondan dolayı; “drone”dan uçaktan vesaire görünmesi açısından.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Evet, ticari taksi plakalarındaki olay.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Pahalı bir şey de değil yani, yapılabilir.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Yapılabilir de yani bir ihtar çekilseydi o balıkçıya, daha iyi olurdu.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Söz talebiniz vardı sizin.

Buyurun, kendinizi de tanıtırınız...

BALIKÇI REİSİ CEMİL DİKBAŞ – Bu işlerdeki tek sorumlu sizden evvelki Bakan...

76 yaşındayım, 7,5 metre kayıkla balıkçılık yapıyorum. Sizden evvelki Bakanımıza da söyledik, Sahil Güvenlik gelir bugün kontrol eder bizi, ertesi gün deniz polisi gelir kontrol eder. Bütün kabahat hep bakanlarımızda. Bizim Su Ürünlerimiz var aslan gibi ama bizi kontrol edecek ellerinde vasıta yok, “Sahil Güvenliğin 26 tane asli görevi var, bir de 27’nciyi bize yüklediler.” diyor. Niye tekne almıyoruz Bakanım? Bizi onlar kontrol etsin. Ancak arkadaşlarımız geliyor, livardaki balıklara bakıyor, “Ufak mı

balığın büyük mü?” diye. Niye bizim Sahil Güvenlikle, polisle muhabat ediyorsunuz? Bırakın, bütçe ayırın. Belediyenin burada, başta gezen 100 tane teknesi var. Yok mu Tarım Bakanlığının bir bütçesi? Aslan gibi çalışan insanlarımız var, pırıl pırıl gençler var.

Balık olarak bir şey söylemek istemiyorum arkadaşlar söylüyor. Benim söylediğim şu: Sahil Güvenlikten, polisten kurtarın bizi. Günde 2 sefer muayene mi olur ya? Geldiği zaman oltaları çek at, gitti benim 150 lira, içim gidiyor. Niye bozduk? Bir de kayığını vurursan yandın.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Başka bir denetçi tekne geldiği zaman o oltalar ne olacak, elinde mi duracak?

BALIKÇI REİSİ CEMİL DİKBAŞ – Bakanlıktan gelen yani bizim şeyler mi?

NAZIM ELMAS (Giresun) – Evet, Bakanlıktan gelen tekne denetlediği zaman eğer o suçsa Bakanlıktan gelen de denetlediği zaman gene suç.

BALIKÇI REİSİ CEMİL DİKBAŞ – Ama Bakanlıktan gelene de vereceksiniz bu tekne bugün denetlenmiş, bir daha denetlemeye, bir hafta sonra denetlemeye gerek var mı?

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Şuna bir bakalım, videosu var.

(Video gösterilmeye başlandı)

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Sarayburnu’ndaki büyük bayrağın hemen önü.

(Video gösterilmeye devam edildi)

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Deniz polisi başında bekliyor, şimdi geldi, içeride balıklar...

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Torik, torik çevirdiler orada; torik ile lüfer.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Ceza kesmedi mi buna?

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Evraklarını istediler. Yani Sayın Vekilim, ceza kesse ne olur, kesme ne olur. Şimdi şurada adam bunu bile bile, göz göre göre gelip orayı -gemi yolu, transit yolu- çeviriyor yani.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Denize bıraktırmadı mı bu balığı?

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Yok.

Sayın Müdürüm, Ahmet Müdürüm bu ceza kesildikten sonra bu balıklar ne oluyor?

İSTANBUL İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRÜ AHMET YAVUZ KARACA – Hangisi?

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Gırgırın tekneye aldıkları balıklar?

İSTANBUL İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRÜ AHMET YAVUZ KARACA – Küçük boydaysa el konuluyor.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Torik balığı Müdürüm.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Büyük torik ama yasak bölgede çevirdi.

İSTANBUL İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRÜ AHMET YAVUZ KARACA – Onada da el konuluyor.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – El konuluyor mu? Bu balıklara el mi konuluyor yani?

İSTANBUL İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRÜ AHMET YAVUZ KARACA – Sosyal yardım kuruluşlarına gidiyor. Darülacezedekilere...

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Bizi canımızdan bezdirdiler. Yani inanın bu kadar olmaz ya. Ya, borunun üstüne vatandaşı 4 tane nilüfer tutup evine 300-500 lira para götürecek o gırgır getiriyor, koca gırgır burnunu dayıyor bizim kayıklara çekilin buradan, alttan sonarı veriyor, üstten her türlü taciz.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Müdürüm atladığımız bir şey var.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Estağfurullah, buyurun.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Özür dilerim arkadaşlar, çok önemli bir konu.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Buyurun.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Bu, bugün olmazsa yarın olacak olan bir şeydir. Türkiye'nin olmazsa olmazı artık denizlerimize kota sisteminin gelmesini istiyoruz. Bu çok önemlidir, lütfen, bunu kabul edin artık. Gırgır reisleri kabul etmiyor, baskı yapıyor ama artık bunun gelmesi lazım.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Bir kota olması lazım.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bir de sizce bir bakanlık kurulması lazım mı bununla ilgili?

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Olmazsa olmaz.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Şimdi Sayın Vekilim, gıdanın içinde geçtiği için bence ayrı bir bakanlık değil de denetimlerinin artırılması...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bakanlık şart.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Yani o da olabilir, o da olabilir. Kuralların, cezaların daha böyle bir tekne boylarına göre ayrılıp bence...

İSTANBUL İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRÜ AHMET YAVUZ KARACA – Zaten tekne boyuna göre.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Mesela plaka olayında da aynı mı Sayın Müdürüm?

İSTANBUL İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRÜ AHMET YAVUZ KARACA – Onda da aynı.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Aynı mı? Büyük olduğu zaman...

İSTANBUL İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRÜ AHMET YAVUZ KARACA – O noktada ben deniz polisiyle, Sahil Güvenlikle görüşüp...

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Çok iyi olur Müdürüm.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ SABRİ İRFAN SOYSAL – En azından bir uyarı...

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Şimdi şöyle söyleyeyim Sayın Müdürüm, inanın o Sahil Güvenlikteki arkadaşların çoğu genç, yönetmelikteki bazı maddeleri bilmiyorlar. Bilmedikleri için onlar da yanlışla düşünüyorlar ama düştükleri yanlış...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Şu anda Türkiye’de, bu sistemde Türkiye’nin hiçbir teknesinin ceza yememe şansı yok. Bu yönetmelikler uygulandığı sürece sizin teknenize gelir, yangın tüpü, o iğnesinden isterse ceza keser. Bilmezlikten değil aslında, bu bizim biraz bu sistemle ilgili bazı sorunlar yaşamamız ve düzeltmeye çalışıyoruz işte. İnşallah düzelttiğimiz zaman... Dünyanın her yerinde şöyle bir sistem var: Az balık tutulur, az zaman harcanır, çok para kazanılır; bizim Türkiye’de de tam tersi çok balık tutulur, çok zaman harcanır ve az para kazanılır. O sistem de... Burada, kotayla ilgili gerçekten doğru yani şimdi milyon ton...

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Olmazsa olmaz Vekilim yani Türkiye’nin bugün yapmazsa yarın yapacağı tek olay bu.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Tabii, milyon ton bir tekne sizin teknenizin şurada tek başınıza 8 metre tekneyle imkânınız olsa Boğaz’daki bütün lüferi tutabilir misiniz?

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Mümkün değil.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – İmkânınız olsa diyorum yani tutsanız, “Size niye tuttunuz?” diye soracak bir şey var mı?

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Yok.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – İşte, bu bazı soruların cevapları çıkıyor yani sistemle ilgili acil bir düzenleme gerekiyor. “Yasak” demiyorum, “ceza” demiyorum ama sistemle ilgili düzenlenmesi gereken acil şeyler var, çok zor şeyler değil.

Komisyon şu anda bu söylediklerinizin aslında hepsinin farkında çünkü Türkiye’nin bir ucundan bir ucuna dinliyoruz. Burada ayrı bir şey... Hem kendi içinde burayla alakalı bir de bazı önemli noktalar, ayrıntılar var. Onları da...

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Şimdi, Sayın Vekilim, biz şu intibanın...

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Sayın Başkan...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Buyurun Vekilim, buyurun.

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Ben, çok kısa bir şey soracağım, aslında biraz bilgilendirmenizi istiyorum, gerçi biraz sohbet ettik. Orkinos avcılığı ve ticaretiyle ilgili de...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Siz onu söylediniz ya, “Kılıç ve orkinos Marmara’da yakalanıyordu.” diye biraz onu açsın diyorsunuz değil mi? Marmara’da kılıç ve orkinos savcılığı yapılıyordu.

BALIKÇI REİSİ AHMET PİNYE – 1982 senesinde yok oldu.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Sebebi de şu bakın, yani...

BALIKÇI REİSİ AHMET PİNYE – Ben elli yedi senedir denizciyim. 82’ye kadar güzel, 82’den sonra Marmara’dan çıktı, gitti pırpırlar sayesinde. Radarı vura vura kafasına, Çanakkale’den dışarı çıktı. Şimdi tek tük gözükmeye başladı Marmara’da.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Dört beş senedir görüyoruz.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Benim anlatacağım konu takımların gücünü...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Tabii, tabii, buyurun.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Yani diyelim ki örnek olarak 100 tane tekne var, gırgır teknesi, misal konuşuyorum. Şimdi, anlatacağım olaydan sonra o 100 teknenin kaç tekne olduğunu size anlatacağım. Orkinos burada var, eskiden ağa gırgır takımı orkinos girmesin diye dua ederdi çünkü ağını parçalarlardı. Bir tane Japon geldi, dedi ki... Bugünkü fiyatlarla örnek vereyim, 1 orkinos bin liraydı, para etmiyordu, dedi ki: “50 bin lira, 70 bin lira” Bunu duyan bütün gırgır takımları... O zamanlar güçleri yok takımların yani imkân yok Boğaz’da balık çevirmeye, sulara çıkıp çevirme imkânı yok. Bütün hepsi, 2 tane, 3 tane, 5 tane giriyor. Japon böyle yaptı, dedi: “Bu böyle olmaz, ben size ağını getireceğim geniş gözlü.” Ağını getirdi, sattı. Onlar da ağından sonra daha çok para kazandılar ve o açık gözlerle Boğaz’ı çevirmeye başladılar, kofana balıklarını. Lüfer bol, gözden çıkar. Öyle bir güç vardı bu Boğaz’da. Ondan sonra dedi ki: “Yok, size taramalı radar getireceğim.”

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – 1984 senesinde.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Japonya’dan getirdi bütün hepsini. O takımların o parayla arkasında ufak bir tane botu varken şimdi oldu gemi, 2 tane ağ kullanıyor, 1 iskeleye, 1 sancağa 2 tane de bot koydu arkasına. Burada, şu bölgede -reisim sen şahit ol- gırgır her yeri çeviremezdi, eskiden kalma çapalar vardı. O koydukları ırgatlar, o makine güçleri, o şeyleri öyle bir hâle geldi ki Kumkapı’dan şu andaki eski balıkçı barınağının içerisinden olduğu gibi eski tarihî çapalar çıkardılar. Öyle bir güç hâline geldiler ki koy verilmeyen yerlerde, balığı Boğaz’ın içerisindeki o dönemin takımlarını verin adını atamaz. Öyle bir güç hâline geldi.

Başta ne demiştin? 100 tane, oldu 5 bin tane takım gücünde bir takım oldu, stokları da...

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Şimdi, sayın vekillerim, aslında bizim anlattıklarımızın geneline bakarsanız bizim kafamızdan şu intiba silindiği zaman biz istiyoruz ki bu ülkede balıkçılık çok iyi yerlere gelecek. Nedir o intiba? “Endüstriyel balıkçıların, hep onların istediği oluyor.” Bu intibayı bizim kafamızdan silebilirseniz, zaten, inşallah, o zaman bir dahaki geldiğinizde burada güzel böyle kofanaları yeriz, daha güzel olur.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Başkanım, “Endüstriyel balıkçıların dediği oluyor.” dedin de mesela orada hadi endüstriyel balıkçıların işine gelmeyen 3 tane madde söyle bize.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Ne gibi yani?

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bulmaca gibi oldu bu.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Şunu söyleyeyim mesela Boğaz girişi, derinlik...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Boğaz girişinde balık tutmasınlar mı?

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Tutmasınlar. Evet, Boğaz girişi ve Boğaz’ın içi...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Karadeniz’in...

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Tabii, tabii, girişi ve çıkışı endüstriyel balıkçılara kesinlikle yasaklanması lazım. Yani bu benim gırtlığımı sıkmak gibi bir şey onların yaptığı.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Peki.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Derinlik, mesela Karadeniz’in bazı yerlerinde...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Kaç metre mesela burada derinlik?

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Avrupa ülkelerinde 50 küsur metre.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Burada, boğazda kaç metre, Boğaz’da?

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – 24 metre Marmara’da, Karadeniz’in bazı yerlerinde 18 metreye düşürdüler.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bazı yerlerinde değil.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Belki de genelinde oldu.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Burada 24 metre mi?

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – 24 metre, evet.

Yani şimdi, “24 metre” dediğiniz zaman, işte şuradan çıktığınız zaman, şurayı rahat rahat çevirebiliyor. İşte ne bileyim, bir ağır kapının hemen biraz açığımı...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Size göre kaç metre olmalı mesela?

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – O da bölgesel olarak iyi hesaplanmalı yani çizilmesi lazım.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Bölgesel olarak planı daha derin...

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Kimi yerde 30 olur, kimi yerde 40 olur yani balığın...

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Şimdi, burada, bu işin -ben şöyle inanıyorum- masterını Avrupa devletleri zaten yıllar öncesinden yapmış Sayın Vekilim.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Derinlikle alakalı...

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Evet, kendilerinde 54 metre, şu anda Avrupa devletlerinde 54 metrenin altına ağ çeviremiyorlar. Bizde 24 metre, işte Karadeniz’de 18 olmuş, hatta 14 metrelere çekmeye çalışıyorlar. En son, işte 2018 yılında Sayın Bakanımız Pakdemirli buraya geldiğinde bunun mevzuu vardı, “Marmara’yı da o zaman 18 metreye düşürelim.” Şimdi, “18 metre” dediğiniz anda şu benim yazıhanemin önü, biraz açığı 18 metre, ben burada oturacağım, gırgırları seyredeceğim.

NAZIM ELMAS (Giresun) – 3’üncü maddeyi söyle.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – 3’üncü madde...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Kota.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Şimdi o kadar çok madde var, o kadar çok şey var ki. Kota zaten en başta çünkü sınırı yok avladıklarının, kota en başta. Yanlış anlamayın, ben şunu söyleyeyim: Şimdi, bizim burada en büyük sıkıntımız -biz Marmara balıkçılarıyız- Marmara’da bugün biz neyi bekliyoruz? İşte sezon olunca lüferi bekliyoruz, palamutu bekliyoruz, işte kırlangıç gelsin, levrek gelsin ve bunlar Marmara’ya girmeden daha Karadeniz’in ağzında hepsini çevirip bitiriyorlar. Burada binlerce bu işten ekmek yiyen küçük ölçekli geleneksel balıkçı dediğimiz balıkçı var, ne tutacaklar, şimdi ne kaldı geriye?

BALIKÇI REİSİ AHMET PİNYE – Gırgırın geçtiği yerden -inanır mısın- biz altına bakıyoruz, ufak radarlarımız var, bakıyoruz dünya kadar balık, 1-2 tane geliyor balık. Gırgırın geçtiği yerdeki balıklar çok oluyor, oltaya da gelmiyor bunlar.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Buyurun.

BALIKÇI REİSİ ALİŞ İNCE – Şimdi ben, oltacılık yaparım, başka bir şeyden anlamam. Bu sene bir tane çinekop balığı tutmadım. İstavrit balığı Boğaz’ın çıkışında...

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Orta su trolü.

BALIKÇI REİSİ ALİŞ İNCE – Daha Karadeniz’de “Orta su trolü açmış ağzını.” diyorlar. Orta su trolünün çektiği yer 30 metre, ağzı 30 metre ve radarla görünüyor; balık burada. 2 tane tekne böyle çekiyor, balığı da burada görüyor, azıcık öteden görüyor. Geliyor, buradan gidiyor, alıyor balığı; öbür balık burada, oraya dönüyor, bunu alıyor, bir tane balık kalmıyor. Hani soruyorum: Kaç tane orta su balıkçımız var, kaç kere istavrit tutmuş? Tuttukları istavritleri getirdiler, 40 liraya, 30 liraya kilosunu verdiler balıkhaneye, bizden kimse gelip bir tane balık almadı. Satamadık, adam diyor ki: “Ben satamıyorum balığı, niye alayım sizden?”

BALIKÇI REİSİ AHMET PİNYE – 70 liraya satamıyoruz kilosunu.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Ama ortasu trolü 30 liradan, 40 liradan balığı verdi.

BALIKÇI REİSİ ALİŞ İNCE – Hepsini verdi ve şimdi parmak torik balıkları buradan üçüncü ayda Çanakkale’den kalkıp çıkıyor; buradan Karadeniz’e çıkıyor, Karadeniz’e çıkarken Boğaz ağzındaki dalyanlara giriyor, dalyanların içinde balıkları tutuyorlar. Bu balık açık denizden gitmez, bu balık kıyıdan geçer. Dalyan var, bu buradan geçecek ama kıyı burası, dalyan içe de giriyor. Dalyanı kimse görmeden, arkadan çıkarıyorlar, götürüyorlar. Bu yukarıya gidip yumurta yapmazsa dönüşüm ne olacak? Bulamazsın balık, bu hep göç işidir.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Şimdi bu dalyanları kamulaştıralım mı yani bunu mu söylüyorsunuz?

BALIKÇI REİSİ ALİŞ İNCE – Komple iptal edelim.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Dalyan eğer şeyse...

VEHBİ KOÇ (Trabzon) – O adamın tapulu malı galiba orası.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Dalyanın tapusu varsa, mülkiyet hakkı varsa anca kamulaştırabiliriz onu başka türlü çünkü mülkiyet hakkı evrensel insan haklarından olduğu için.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Tapusu, mülkiyeti yine dursun, dalyan yapmasın.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Şöyle: Ona ait bir müsaade, onunla ilgili bir mülkiyet hakkı varsa dolayısıyla hukuki olarak onu kamulaştırmak lazım. Ya, şöyle, dalyanlar mesela kaç tane var?

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – 2 tane.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Yok, bunu şunu için soruyorum: Şimdi, bütün toriği 10 tane dalyan olursa tutar da 2 tane dalyan varsa tutamayabilir, onun için diyorum yani ne kadar büyük bir problem onu ölçmek için soruyorum.

BALIKÇI REİSİ ALİŞ İNCE – Çok büyük bir problem, niye büyük problem? Bir tane balığı kaçırmaz, hepsi içine girer ama kaç tane var...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Tamam, peki.

Buyurun, evet, siz devam edin.

BALIKÇI REİSİ ALİŞ İNCE – Çinekop balığı... çinekop tutmak... Bu çinekop balığını herkes senelerden beri... çeke çeke çinekop balığı...

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Oradan iniyorsun, büyük dereye tekrar bir çeviriyorlar.

BALIKÇI REİSİ ALİŞ İNCE – Şu anda ben çinekop balığını tutmam yani ama şu anda ben çinekop balığını tutamıyorum, yok.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – İki taraftan da; Boğazın hem girişi hem çıkışı.

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Bir de balıkçılara tansiyon ilacı dağıtsınlar.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Gırgırcının alınma, kota meselesi var ya. Eylülde bir başlıyor, eylül ekim varken fırlıyor diyor, balık ucuz...

BAŞKAN İSMAİL EMRAH KARAYEL – Bu taraftan söz almak isteyen kimse var mı?

Tamam bizde.

Siz bana iki dakika müsaade edin, akşam namazını kılayım, Barış Başkanım, sizdeyiz.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Kota meselesinin gırgırcının işine gelmesi lazım.

OTURUM BAŞKANI BARIŞ KARADENİZ – Şöyle söyleyeyim: Gırgırcılarla da konuşuyoruz, şimdi, biz Komisyon olarak bir ayırım yapamayız. Sonuçta dinliyoruz, o taraf, bu taraf değiliz. Gırgırcılarla da konuşuyoruz, bir kısmı kotayı istiyor çünkü onlar diyor ki “Gelecekte biz bu neslin tükeneceğini görüyoruz.” bir kısmı da günü kurtarmak için istemiyor; böyle bir durum var.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Sayın Vekilim, o istemeyenlere de, sizin onları ikna edebilmeniz... Yani nasıl ikna edebilirsiniz? Eylül ile ekim arasında çok büyük balık tutuyorlar ve balığın fiyatı çok aşağılara düşüyor, kimi zaman buzhaneler...

OTURUM BAŞKANI BARIŞ KARADENİZ – E, burada hamsicilikte yaşadılar işte.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Kotalı olduğu zaman yani 10 liraya incekse... Kotayla 12,5-15 olsun ama sürekli devam etsin. Birden bitirip o balığı ondan sonra 100 liraya satmaya balık bulamıyoruz.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – 8 metrelik ticari teknenin plakasının değeri şu anda 400 bin lira olmuş. Şimdi, baktığınızda vatandaş balıkçılıktan para da kazanmıyor, kazanmadığı için ne yapıyor bu sefer? Plakasıyla teknesini satıyor, parayı cebine koyuyor. E, ne oluyor bu sefer? İşte, iş adamı, ticaretle uğraşan, avukatlık yapan, işte, bunun içinde armatörlük yapan, doktoru, başhekimi o tekneyi bir balıkçı barınağında çok ucuza alıyor. Bağlama imkânı...

OTURUM BAŞKANI BARIŞ KARADENİZ – Burada kaç tane? 60 tane tekne var.

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Bizde 80 tane yeşil ruhsatımız var, yaklaşık 60 küsur tane de özel teknemiz var.

OTURUM BAŞKANI BARIŞ KARADENİZ – Sizin özel tekne mi?

SINIRLI SORUMLU FATİH SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MUSTAFA GÜMÜŞOĞLU – Hayır, hayır; yeşil hepsi, buradakilerin şu anda hepsi plakalı tekneler, ticari olarak balıkçılık yapan arkadaşlar.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Ben şimdi bir şey daha söyleyeceğim: Şimdi, ben gırgır reislerinin içindeydim belirli bir zaman... Şimdi, hepsi onlar da birbirinden rahatsız. Niye rahatsız? Birinde var; 60 kulaç derinlik ve balık yollarını çok iyi biliyorlar bunlar, nereden ne balık geliyor...

OTURUM BAŞKANI BARIŞ KARADENİZ – Gırgırcılar mı?

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Gırgırcılar.

OTURUM BAŞKANI BARIŞ KARADENİZ – 150 kulaç da var.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Ha, 150 kulaç da var mesela. Bu sefer birbirlerine giriyorlar, “150 kulaç olan... Burada sen benim ekmeğimi aldın.” diyor, birbirlerine giriyorlar.

OTURUM BAŞKANI BARIŞ KARADENİZ – Yani şunu diyeyim kısacası: Bu sistemin bir düzelmesi lazım. Siz geleneksel balıkçılar... Bizim ne yapacağımızı bilmemiz lazım.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAY – Önümüzü görmemiz lazım.

OTURUM BAŞKANI BARIŞ KARADENİZ – Kurallarımızın kesin ve net olması lazım ya da...

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Bizim burada konuştuğumuzu yarın aynı grup olarak toplantıda konuşma şansımız yok. Eğer gırgırcılar...

OTURUM BAŞKANI BARIŞ KARADENİZ – Biliyorum, kavga edersiniz.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Antalya’da psikolojik baskıya uğradık.

OTURUM BAŞKANI BARIŞ KARADENİZ – Antalya’daydık bizde.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Evet ve orada kavga çıktı.

OTURUM BAŞKANI BARIŞ KARADENİZ – Ben sizi oradan tanıyorum, evet.

SINIRLI SORUMLU EMİNÖNÜ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ZEKİ İŞÇİ – Bu olayı hâlâ yarın Ticaret Gazetesinde biz bu şekilde konuştuğumuz zaman denize çıktığımızda ilk evvela gelip bizim teknelerimize vuruyorlar. Bizi buluyorlar çünkü onlar ne kadar eskiyse biz de onlar kadar eskiziz, bizi çok iyi tanıyorlar.

Bu şekilde bize konuşma şeklimiz olmaz. Tehdit ediyorlar bizi. Bizim o kadar gücümüz yok. Benim 7,5 metre tekne var, adam gelecek “Vay sen böyle konuştun.” İlk evvela benim tekneyi bulacak denizde.

OTURUM BAŞKANI BARIŞ KARADENİZ – Toplantıya ara verelim.

Kapanma Saati: 19.21

